

# ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 143 A Rok XIV

WARSZAWA  
CZWARTEK  
18 MAJA  
1939 R.

Cena 10 Gr.  
W

JESTESMY SPOKOJNI, BO WIEMY, ZE NASZE ZWYCIĘSTWA NIE SĄ TYLKO PRZESZŁOŚCIĄ. WIEMY DOBRZE, ZE NASZE BAGNETY I W PRZYSZŁOŚCI BĘDĄ NARZĘDZIEM NASZYCH ZWYCIĘSTW. C Z E K A M Y N A N I E.

(Z artykułu p. l. „Jesteśmy gotowi” — „ABC” Nr. 89).

**TANI I SOLIDNY ZAKUP** na 5 rat miesięcznych ułtawiają bony Tow. Handl. **„KUPIEC POLSKI”** Zielna 50 tel. 310-11

## Niemcy rządzą we Włoszech

### Starzy faszyci organizują opozycję

#### Tajny memoriał złożony Mussoliniemu

KZYM. 17. 5. Pównocześnie z podróży inspekcyjnej kanclerza Hitlera rozpoczął inspekcję granicy francuskiej Mussolini. Na zbieżność terminu zwracającą specjalną uwagę w Rzymie w związku z ogólną sytuacją włosko - niemiecką. Wojskowe kółka włoskie twierdzą, że jest to oznaka współpracy z ogólną sytuacją włosko - niemiecką. Wojskowe kółka włoskie twierdzą, że jest to oznaka współpracy z ogólną sytuacją włosko - niemiecką. Wojskowe kółka włoskie twierdzą, że jest to oznaka współpracy z ogólną sytuacją włosko - niemiecką.

Współpraca wojskowa włosko - niemiecka spotyka się jednak z coraz bardziej zdecydowaną opozycją ze strony generalicji włoskiej. Ostatnio został opracowany memoriał, jaki ma być wręczony Mussoliniemu, obrazujący.

**DECYDUJĄCY WPŁYW NIEMCÓW W DZIEDZINIE MILITARNEJ W ITALII.**

Memoriał wymienia wszystkie te punkta, które etapy opauowania wojskowego Włoch przez Niemcy. Pomimo tajnego przygotowania memoriału, pewne jego szczegóły dotarły do wiadomości publicznej, a więc przede wszystkim czynniki sprzeciwiające się polityce filo - niemieckiej podkreślają znany już fakt przesłania do Włoch 200-tysięcznej armii niemieckiej, rozlokowanej w północnych Włoszech i posiadającej cztery samodzielne dowództwa z siedzibami w Tryjeście, Treviso, Padwie i Belluno. Dalej obecna budowa fortyfikacji włoskich na granicy francuskiej przez techników niemieckich. Wojska włoskie pozostają dotychczas poza krajem: w Libii, Abisynii, Hiszpanii i Albanii, a więc mogą mieć powrót w każdej chwili odciegi, a armia niemiecka we Włoszech doskonale uzbrojona i **PRZYGOTOWANA W RAZIE ROZGRYWKI ZDOBĘDZIE DECYDUJĄCY WPŁYW.**

Najgorzej jednak przedstawia się sprawa z lotnictwem włoskim. Od jakiegoś czasu zaprzestano prawie zupełnie produkcji no-

wych typów samolotów włoskich, a fabrykację samolotów dawnego typu, jak „Breda” zmniejszono do minimum. Pozostaje to w związku z żądaniem sztabu niemieckiego, który stwierdził, że fabryki włoskie, jako położone blisko granicy francuskiej, mogą być bardzo łatwo zbombardowane, a więc należy położyć nacisk na inną produkcję.

**NATOMIAST FABRYKACJE SAMOLOTÓW PRZEKAZAĆ PRZEDCZĘ WSZYSTKIM NIEMCOM**

Dlatego też dzisiaj samoloty dla Włoch produkuje „Skoda”, a włoskie fabryki samolotów są niemal bezczynne. Wobec jednak zapo-

### Na Zamku

Pan Prezydent R. P. przyjął dziś w obecności Pana Marszałka Świątego - Rydza, Pana Przewodniczącego Rady Ministrów gen. Świątego - Składkowskiego i Pana Wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego, którzy referowali o bieżących pracach rządu.

trzebowania Włoch na nowe eskadry lotnicze, Niemcy przesłali już uprzednio szereg samolotów, jednak wraz z własną obsługą. Mniej więcej przed miesiącem zostały przesłane do Włoch 9 eskadr bombardujących i 5 eskadr myśliwskich. Ostatnio już po rozmowach mediolańskich, Niemcy wysłali dalszych 7 eskadr myśliwskich i 12 bombardujących, z czego 3 zostały skierowane na Sycylię. W ubiegłym tygodniu marsz. Goering wydał rozkaz przelotu do Włoch 5 dalszych eskadr myśliwskich, które mają być rozlokowane na lotniskach południowo - zachodnich we Włoszech.

Według wniosku memoriału współpraca niemiecko - włoska idzie w tym kierunku, że **NIEMCY BIORĄ NA SIEBIE CIĘŻAR PRODUKCJI WOJENNEJ**, natomiast Włochy zwrócą uwagę na produkcję rolniczą, aby obniżyć nie produkcję nie odbiło się zbyt silnie na stopie życiowej Włoch. Niemcy zobowiązały się do popierania turystyki we Włoszech. Dlatego też obszeruje się niebawem wprost najazd turystów niemieckich w Italii. Zdaniem kół antyniemieckich dostawa surowców do Włoch zmalała ostatnio bardzo silnie, a wszelkie żądania sojusznika włoskiego wobec Niemiec są sabotowane.

W związku z tym zagadnieniem pozostaje również sprawa surowców bałkańskich. Niemcy dążą zdecydowanie do

**ZMONOPOLIZOWANIA DLA SIEBIE ŹRÓDEŁ SUROWCÓW**

bałkańskich. Autorzy memoriału załączają tajny dokument niemiecki, przedłożony ostatnio Hitlerowi przez Alfreda Rosenberga, który domaga się ustalenia linii politycznej na Bałkanach. Memoriał Rosenberga przewiduje bardzo szczegółowo możliwości wykorzystania znaczenia rolniczego Węgier i Jugosławii jako źródła surowców oraz mówi o utemożli-

wieniu wywozu surowców jugosłowiańskich do Włoch. Zdaniem Rozenberga, Niemcy pomimo, iż są sojusznikiem włoskim, muszą pamiętać iż cały ciężar wojny spadnie na Rzeszę.

Dlatego też trzeba zdecydowanie zapewnić jedynie Niemcom dostawy surowców. Podobno stanowisko Rozenberga poparł Hess, który wyraził przypuszczenie, iż Włochy mogą jednak wycofać się z polityki pronicieckiej, a w każdym razie wobec nastrojów społeczeństwa włoskiego istnieje niebezpieczeństwo zerwania sojuszu przy ewentualnych pierwszych porażkach państw ości. Dlatego cała komisja spraw zagranicznych narodowo - socjalistyczna domaga się,

**ABY NIEMCY BEZ SRUPUŁÓW ZABIERALY DLA SIEBIE WSZYSTKIE DOSTAWY SUROWCÓW.**

Kółka faszystowskie podkreślają, że w obecnej chwili stosunek zaopatrzenia surowcowego. Niemiec do Włoch ma się mniej więcej, jak 3:4:1, dlatego też przy sprawiedliwym traktowaniu obu państw powinni być raczej uprzywilejowani Włosi. Obecna polityka współpracy gospodarczej może grozić katastrofalnymi następstwami dla Włoch.

W dziedzinie polityki zagranicznej autorzy memoriału podkreślają wielokrotnie prowadzoną **NIESZCZEROCIE NIEMIEC WOBEC WŁOCH.**

Podają tutaj wiadomości o próbie puczu wojskowego w Japonii i Hiszpanii, który miałby być prze-

prowadzony bez wiedzy Włoch. Dalej ostatnie posunięcia niemieckie wobec Sowietów, a szczególnie misję gen. Surowego była powzięta wbrew dezycydom włoskim. Dlatego też piszą Włosi w swym memoriale, nie możemy być pewni kiedy Niemcy nas zdradzą.

Wreszcie niezwykle upokarzającą dla Włoch jest

**DZIAŁALNOŚĆ GESTAPO W ITALII.**

Przez swą tajną policję Niemcy zdołali przeniknąć wszystkie komórki życia włoskiego. Podają tu fakty urzędowania agentów Gestapo w urzędach pocztowych oraz specjalne zakłady aparatury podsłuchowych dla Gestapo. W związku z ostatnim pobycem min. Ribbentropa w Mediolanie, Gestapo zażądała aresztowania kilku tysięcy obywateli włoskich przeciwników współpracy włosko - niemieckiej. W tych dniach kierownictwo

**GESTAPO PRZEŚLAŁO POLICJI WŁOSKIEJ LISTE PROSKRYPCYJNE 18.000 WŁOCHÓW, KTÓRYCH NA WYPADK WÓJNY NALEŻY UMIEŚCIĆ W OBOZACH KONCENTRACYJNYCH.**

Kończąc autorzy memoriału wzywają Mussoliniemu, aby zapobiegł już dalszej hańbie rządu Włochami przez Niemców.

Podobno współtwórcami powyższego memoriału byli wybitni faszyci, a wśród nich marsz. Badoglio, De Bono, marsz. Balbo, gubernator Libii oraz b. minister puczu wojskowego w Japonii i Grandi, obecny ambasador w Londynie.

Po rezygnacji marsz. Rataja

## Wincenty Witos prezesem Stronnictwa Ludowego

Dn. 17 bm. odbyło się posiedzenie NKW Str. Lud. Przewodniczący p. M. Rataj, otwierając posie-

### Ciepłej i pogodniej

Przewidywany przebieg pogody z dniami 18 b. m.: Na północnym wschodzie zachmurzenie zmienne i gwałtownie zanikające deszcz. W pozostałym obszarze kraju pogoda na ogół słoneczna. W całym kraju ciepło, a w godzinach popołudniowych skłamałość do burz. Słabe wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

dzenie. powitał gościa po raz pierwszy przybyłych w komplecie b. emigrantów W. Witos, W. Kiernika i K. Bagińskiego, oświadczaając, że zgodnie ze swą zapowiedzią, przekazuje prezesostwo Stronnictwa W. Witosowi, który funkcję tę przyjął. Również p. K. Bagiński objął czynności sekretarza nac. S. L., sprawowane dotychczas przez p. J. Grudzińskiego. Dr. Wł. Kiernik natomiast powołując się na motywy już po-

przednio w liście do NKW przytoczone, oświadczył, że weźmie udział w pracach Stronnictwa, nie obejmując jednak na razie funkcji wiceprezesa NKW. Natomiast zwrócił się z prośbą do p. Mikolajczyka o dalsze zastępowanie go w tych funkcjach.

Dalsze obrady poświęcono sprawom organizacyjnym, a w szczególności Świętu Ludowemu, które odbędzie się zgodnie z zapowiedzią w dniu 28 maja b. r.

## Angielska para królewska entuzjastycznie przyjmowana w Kanadzie

QUEBEC, 17. 5. Na kilka minut przed północą (czasu kanadyjskiego) angielska para królewska przybyła na pokładzie „Empress of Australia” z dwudniowym opóźnieniem do Quebec. W chwili kiedy statek zarzucił kotwicę przed wyspą Orleans, za grzmiała salwa armatnia, po czym zapalono olbrzymi fajerwerk.

Oficjalne powitanie pary monarszej przez premiera kanadyjskiego nastąpiło w środę o godzinie 10.30 przed południem na pokładzie statku. Podczas nocy rze-ka św. Wawrzyna w pobliżu uj-

ścia była zamknięta na całej szerokości dla żeglugi rzecznej. Również wzdłuż brzegów ustawiono silne kordony policyjne.

Jeszcze przed przybyciem statku z parą królewską wzdłuż obu brzegów rzeki zgromadziły się olbrzymie tłumy ludności a z nastaniem zmroku zapalono wielkie ogniska na powitanie pary królewskiej. Prawie wszyscy mieszkańcy miasta Quebec wylegli na ulice miasta, gdzie pozostali do późnych godzin nocnych.

Z wyspy Orleans para królewska udaje się specjalną motorówką do Nowego Orleanu.

## Rokowania gospodarcze polsko-litewskie

KOWNO, 17. 5. Agencja „Lit-hauendienst” wychodząca na miesiąc dawniejszego „Memeler Pressendienst” donosi, że uzupelniające polsko - litewskie rokowania

gospodarcze mają się rozpocząć zaraz po ukończeniu litewsko - niemieckich rokowań, prowadzonych obecnie w Berlinie.

## Tajna misja gen. Syrowego

Niemiecka gwarancja granic dla ZSRR



rowego z komunistami, powierzył mu przeprowadzenie szeregu rozmów, które umożliwiłyby zasadniczą zmianę stosunków pomiędzy Niemcami a Rosją. Syrovoy przeprowadził rozmowę z Kaganowiczem, a następnie z Litwinowem.

W imieniu Hitlera Syrovoy oświadczył, że Niemcy gotowe są gwarantować nietykalność granic Rosji Sowieckiej, w zamian za wycofanie się Z.S.R.R. z polityki sojuszy z mocarstwami zachodnimi.

Misja gen. Syrowego była ściśle poufna i jedynie dzięki znajomościom wśród wybitnych przywódców partii udało mu się nawiązać łączność z Litwinowem. B. komisarz spraw zagranicznych ZSRR przeprowadził rozmowę z Syrovoyem bez wiedzy Stalina, jednak w obecności Kaganowicza. O rozmowie powyższej Kaganowicz zameldował Stalinowi, który natychmiast zdecydował dynisję Litwinowa, za prowadzenie pertraktacji poza wiedzą Stalina.

### NA LINII ZYGFRYDA



Kanclerz Hitler bada umocnienia niemieckie na zachodniej granicy Rzeszy.

MAJ

**18**

CZWARTEK

Dziś Wniebowst. P.  
Jutro św. Celestyna

SŁONCE	
Wschód	Zachód
3—38	19—27
SIĘPIEC	
Wschód	Zachód
3—15	18—44
Dł. dnia	
15—49	8—5

### TEATRY

**WIELKI:** Dziś „Rigoletto“ z Kostrzewską, Balabanem i in. Jutro „Faust“ i „Noc Walspurgii“.

**NARODOWY:** O godz. 8 w. „Samuel Zborowski“ F. Goetla. Jutro o 4-tej „Grube ryby“.

**NOWY:** O godz. 8 „Week-End“.

**POLSKI:** O godz. 8 „Hamlet“ W sobotę premiera „Kolezanki“ Krzywoszewskiego.

**LETNI:** O godzinie 8 wieczorem „Pensjonat w dworze“ Kiedrzyńskiego.

**MAŁY:** O godz. 8 wiecz. „Brat marnotrawny“ O. Wilde'a.

**MAŁE QUI PRO QUO:** Rewia „Strachy na lachy“.

**KAMERALNY:** „Exposé pani ministrów“ Krzewińskiego.

**MALICKIEJ** (Marszałkowska 8): O 8 wieczorem „Zakochana“ Porto de Riche'a.

**„8,15“:** O 8 „Skowronek“ Lehara.

**ATENEUM:** O godz. 8 wiecz. „Cyruk Sewilski“ z Jaraczem.

**BUFFO** (Mokotowska 73): „Ale się zabawił“.

**ROS. STUDIO DRAM.** (N. Świat 19): W czwartki, piątki, soboty i niedzieli „Człowiek z dyplomem“ O. Lindga.

**INSTYTUT REDUTY** (Kopernika 36-40): pkt. 8.10 wiecz. „Hanecka i duch“.

**STOLECZNY TEATR POWSZECHNY:** Dziś: ul. Narbutta 14 o g. 19 „Szelmostwa Skapena“. Jutro: ul. Siekierkowska 2 o godz. 19-ej „Ponad śnieg“ i ul. Otwocka 3 o godz. 19-ej „Szelmostwa Skapena“.

### KINA

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11.25.

**HOLLYWOOD:** „Alarm“ Na scenie rewia „Frontem do morza“.

**ITALIA:** „Modelka“.

**JURATA:** „Pani Walewska“ i „Z Adriatyku na Bałtyk“.

**LOT:** „Zgrzeszyłam“ i dodatki.

**KOMETA:** „Walka o szczęście“ i rewia.

**MARS:** „Miłość w dżungli“.

**MIEJSKIE:** „Dla kobiety“.

**NAPOLEON:** „Gibraltar“.

**OLZA:** „Zdobycza serce“ i dodatki.

**PARAFIA ŚW. ANDRZEJA:** „Książę i żebrak“.

**KINO PARAFII ŚW. AUGUSTYNA:** „Ludzie Wisły“.

**PANORAMA I** (Rynek St. Miasta 14): „Szawajcaria“.

**PANORAMA II** (Nowy Świat 27): Lotnicza wystawa w Paryżu 1939 z udziałem Polski, oraz Tunia i Lourdes.

**PRAGA:** „Suez“ i rewia.

**PRASKIE OKO:** „Lord Jesa“ i „Świecznik królewski“.

**ROMA:** „Banita“.

**SOKÓŁ:** „Serce moje należy do ciebie“ i „Straszny dwór“.

**STUDIO:** „Dama z portretu“.

**ŚWIAT:** „Cnotliwa Zuzanna“ i „Za za“.

**HOLLYWOOD**

Pocz. w dni pow. 5 ost. 9.15  
Pocz. w niedz i św. 3.30 ost. 9.15

Pod protektorem Ligii Morskiej Kolonialnej.

Konflikt na Morzu Śródziemnym

**ALARM!**

W roli gł. PIERRE FRESNAY  
Na scenie REWIA

**FRONTEM DO MORZA**

**KINO-KOMETA**

Chłodna 49

**„Walka o szczęście“**

Na scenie REWIA

**OSTATNIE DNI**

od 0,75 gr  
do 4,70 zł.

(bez dodatkowych dopłat)

Teatr **BUFFO**

rozkoszna kom.

**Ale się zabawił!**

z J. Węgrzynem na czele zespołu

# Kto będzie prezesem Stronnictwa Narodowego pos. Berezowski czy dr. Bielecki?

Jak donosiła prasa w najbliższym czasie ma się zebrać Naczelna Rada Stronnictwa Narodowego, na którym mają nastąpić wybory Zarządu Głównego Stronnictwa. Dotychczasowy bowiem Zarząd ukończył 2-letnią swoją kadencję.

Dokładny termin zwołania Rady nie został jeszcze wyznaczony, przypuszczać jednak należy, że nastąpi to w czasie najbliższym.

Jak nas informują, dotychczasowy prezes adwokat Kazimierz Kowalski nie pozostanie na swym stanowisku. Wymieniane są dwie kandydatury b. posła Zygmunta Berezowskiego oraz dr. Tadeusza Bieleckiego.

P. Berezowski należy do najbardziej wybitnych pod względem in-

telektualnym przywódców Stronnictwa Narodowego. Jest wybitnym specjalistą w zakresie spraw zagranicznych. Interesuje się przede wszystkim problemami rosyjskimi. Obecnie pełni funkcję sekretarza komitetu politycznego Stronnictwa Narodowego. Wybór jego oznaczałby położenie większego nacisku na sprawy polityczne oraz umożliwiłby pewne współdziałanie z niektórymi grupami opozycyjnymi, a przede wszystkim ze Stronnictwem Ludowym i Stronnictwem Pracy.

Dr. Tadeusz Bielecki obecny wiceprezes Stronnictwa Narodowego jest przede wszystkim organizatorem, był on jednym z najbliższych współpracowników Romana Dmowskiego. Po ustąpieniu prezesa Bartoszewicza pełnił on przez pewien czas obowiązki prezesa Stronnictwa Narodowego. Gdyby ta kandydatura przeszła oznaczałoby to utrzymanie dotychczasowej linii politycznej w stosunku do innych stronnictw.

Gdyby prezesem Stronnictwa Narodowego został p. Berezowski to jest rzeczą prawdopodobną, że funkcje wiceprezesa obejmie dotychczasowy prezes Kowalski. Drugim wiceprezesem mógłby być dr. Bielecki. Gdyby natomiast prezesem został dr. Bielecki, to należałoby się liczyć z tym, że wiceprezesami zostaliby ludzie nowi, a w ogóle w Zarządzie Głównym nastąpiłyby zmiany.

**Pamiętaj! Rowery A. RYBOWSKIEGO, Leszno 26, tel. 11-95-54 SĄ NAJLEPSZE!**

# Widmo szubienicy zawisło nad bandytą Chmielewskim skazanym na 164 lata więzienia

Przed sądem okręgowym w Łucku, obradującym na sesji wyjazdowej w Kowlu, odpowiadał groźny bandyta Michał Chmielewski, aresztowany w styczniu w Maciejowie przez funkcjonariusza PKP, Tadeusza Szelaskowskiego.

Dzielnemu kolejarzowi udało się, mimo gęstych strzałów i zacieklej obrony bandyty ująć go i odstawić na posterunek policji w Maciejowie. Tam podał się Chmielewski za

Stanisława Zielińskiego z Warszawy. Znalaziono przy nim automatyczny rewolwer systemu „Nagan“, kilkanaście naboji oraz przybory złodziejskie.

Dopiero wydział śledczy w Kowlu odkrył, że rzekomy Zieliński jest groźnym bandytą, Michał Chmielewski, któremu udowodniono liczne zbrodnie, jakich dopuścił się on w okolicach Warszawy, jeszcze przed jego wystąpieniem na Wołyniu, m. in. napad rabunkowy i zabójstwo listonosza w Szkułach, oraz mord pod Grodziskiem Mazowieckim.

Ponieważ Chmielewski dła dokonania tego mordu został wynajęty, „przez pomyłkę“ zabił brata swego „mocodawcy“ — musiał przenieść się na teren Wołynia, gdzie wraz ze swoją bandą grasował na terenie powiatów: lubomelskiego, kowelskiego, włodzimierskiego, horochowskiego i łuckiego, dokonując ogółem około 30 włamań i kradzieży do mieszkań prywatnych, sklepów i szkół.

Wspólnie z Chmielewskim zasiadli na ławie oskarżonych jego współnicy — Henryk Kowalik, lat 18 i Stanisław Przerwa, lat 17 oraz 18-letni Józef Gębski. Ponadto oskarżeni zostali za kupowanie przedmiotów, pochodzących z kradzieży, Mikołaj Koguciuk oraz Eustachy Nieroda.

Sąd skazał Chmielewskiego za 24 udowodnione kradzieże, 2 napady oraz 2 wypadki usiłowania zabójstwa na 164 lata więzienia, łącznie na 15 lat więzienia. Osk. Henryk Kowalik otrzymał karę 7 lat więzienia, Józef Gębski 8 miesięcy więzienia, Koguciuk i Nieroda po 6 miesięcy aresztu. Stanisław

Przerwę, jako niepełnoletniego sąd polecił umieścić w zakładzie poprawczym.

Chmielewskiego oczekują jeszcze dalsze sprawy za napady rabunkowe i zabójstwa, za które grozi mu kara śmierci. Sprawy te będą rozpatrywane przez sądy warszawskie.

**Kino ROMA** p. 5, 7, 9

Warner Baxter — Freddie Bartholomew

**BANITA**

zdopr. Silly Symphony Disneya

„Cyruk Podwodny“

**Studio** Nowy Świat 23-25  
Chmielna 7

Największy aktor świata

**CHARLES LAUGHTON**

Jako Rembrandt we wspaniałym filmie

**„DAMA Z PORTRETU“**

Pocz. seans. 5, 7, 9.15. Ceny miejsc: zł. 2.— i zł. 1.50.

Film produkcji angielskiej

**MIEJSKI**

pocz. 6, 8, 10; w święta 4, 6, 8, 10

**Dla kobiety**

Myrna LOY Clark GABLE

Ulgowe ważne za wyjątkiem sobót i świąt

**KINO JURATA** Krak. Przedm. 68  
Ceny od gr. 54

W niedz. o 5, w niedz. i św. o 12 poranki

**Pani Walewska**

oraz

**Z ADRIATYKU NA BAŁTYK**

**NAPOLEON**

Płac 3 Krzyży 2. Tel. 7-33-60

Początek seansów: 3, 7, 9.15

Najaktualniejszy film sezonu

**GIBRALTAR**

ERICH V. STROHEIM VIVIANE ROMANCE. ROGER DUCHESNE

**TEATR „MAŁE QUI PRO QUO“**

**„STRACHY NA LACHY“**

# Bestialskie znęcanie się nad Polakami w Gdańsku

GDĄSK, 17. 5. (telefonem od specjalnego wysłannika).

Ostatnio policja gdańska aresztowała jednego z robotników-Polaków zatrudnionych w stoczni gdańskiej. Powody aresztowania są dotychczas nieznane. Po zaprowadzeniu do komisariatu policja chcąc na aresztowanym wymusić zeznania, skatowała go w bestialski sposób.

Na wiadomość o tym interweniował Komisarz Generalny R. P. Mimo to aresztowanego dotychczas nie zwolniono.

Duże wrażenie wywołało także aresztowanie dwóch uczniów polskiego gimnazjum, których mimo interwencji władz polskich dotychczas także nie zwolniono.

Metody stosowane przez niemieckich hakatystów wywołują w Gdańsku olbrzymie oburzenie. (lub.)

**TROP**

**Teściadykalnie**

**owady**

**Pluskowy**

**TROP**

ROZPYLACZ „TROP“  
D/H S. ZAGLENICZNY  
I E. ZIELIŃSKI

W-wa, ul. Wilcza 12 m. 14, tel. 0.96-63  
Uzn. przez Państw. Zakł. Hig.

# Dalsze wyniki wyborów do rad miejskich

W dalszym ciągu napływają wyniki wyborów, jakie odbyły się w ub. niedzielę w szeregu miast polskich, przeważnie na terenie wojew. warszawskiego i biastockiego. Tymczasowe obliczenia nieoficjalne dają następujący podział mandatów:

**Białystok:** PPS—7, Katolicko-Narodowa (O. N. R. i S. N.)—4, OZN—3, Żydzi 2.

**Zakroczym:** Lista wspólna polska—12, Żydzi—4.

**Wyszogród:** OZN: bezpartyjni—8, S. N.—1, Żydzi—5.

**Mińsk Maz.:** OZN i bezpartyjni—8, PPS—6, S. N.—4, listy pracownicze—2.

**Płońsk:** OZN—10, bezpartyjni—2, PPS—6, S. N.—2, Żydzi—4.

**Ostrołęka:** OZN—14, S. N.—5, Żydzi—5.

**Mszczonów:** OZN—5, bezpartyjni—2, Katolicko-Narodowa (ONR i SN)—3, Żydzi—6.

**Białystok:** Chrześc. Nar. Gosp.

Zjedn.—22, Str. Nar.—5, PPS—5, Bund—1, Żydowski Blok Demokr.—3, Blok Ogólnozydowski—2.

**Grodno:** Chrześc. Nar. Gosp. Zjedn.—10, PPS—13, Str. Nar.—6, Blok Żydowski—2, Bund—9.

**Wolkowysk:** Lista kompromisowa polska—14, PPS—4, Żydzi—6.

**Augustów:** Chrześc. Gosp. Lista—12, PPS—1, Żydzi—3.

**Wysokie Maz.:** OZN—5, Str. Nar.—3, Żydzi—4.

**Łomża:** Tu całkowity sukces odnieśli narodowcy. Lista Katolicko-Narodowa (O. N. R. i S. N.) otrzymała 15 mand. (dotąd 4), OZN, kryjący się pod szyldem Chrześcijańskiego Zjednoczenia Gospodarczego—(dotąd 22), Socjaliści—1, inni—7.

**BONŻURKI • PIZAMY** w firmie **Stefan FIBICH**

Honorujemy hony Spółki Tow. Kupców Polskich. — **AL. JEROZOLIMSKIE 7**

**Wybory samorządowe w Łowiczu**

W Łowiczu odbyły się wybory do Rady Miejskiej, gdzie następujące ugrupowania zdobyły mandaty: lista Kat.-Narodowa (O. N. R. i S. N.)

4 mandaty, O. Z. N. 6 mandatów, Żydzi 7 i lewica 7 mandatów. Z listy Kat.-Narodowej jeden mandat przypadł ONR-owi, jeden Stronnictwu Narodowemu i dwa narodowcom nie należącym do organizacji politycznych.

**Wilno uczciło pamięć ks. Bolesława Domańskiego**

W poniedziałek odbyło się w bazylice wileńskiej uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. ks. patrona Bolesława Domańskiego, prezesa Związku Polaków w Niemczech.

Na nabożeństwie żałobnym, które odprawił ks. prałat Sawicki, byli obecni przedstawiciele władz, organizacji społecznych z zarządem towarzystwa Polonii Zagranicznej w Wilnie na czele, oraz liczne rzesze wiernych.

Po nabożeństwie ks. prałat Sawicki wygłosił kazanie, podkreślając wielkie zasługi s. p. ks. patrona Domańskiego w pracy i wale o polskości dusz wielotysięcznych rzesz Polaków w Niemczech.

**Dnia 14 b. m.**

zginął w okolicy Placu Zbawiciela jannik żółty, łaskawy znalazca przony jest o odprowadzenie za wynagrodzeniem 6-go Sierpnia 11 m. 37

**MEBLE**

MEBLE Stylowe, nowoczesne Stołowe, Sypialnie, Gabinet, Szatki pojedyncze, wytworne meble tapicerskie poleca firma chrześcijańska „Cieżykowski“, Nowy Świat 64, tel. 3.49-85. Wyrób własny. Warunki dogodne.

**LEKARZE**

Dr. Med.

**ŻURAKOWSKI**

WENERYCZNE, skórne, płciowe. Kobieci przyjmuje lekarka

**DR. ANIELA RATAJ**

CHMIELNA 25, godz. od 11.30 do 8 wiecz. Niedziela do 1 pp. GABINET ELEKTROŚWIATŁOLECZNICZY. Diatermia krótkie fale d'ARSONVAL i inne.

Schorzenia **NERWOWEGO** układu

**NERWICE SERCA — ŻOŁĄDKA**

**ZAKŁAD PRZYRODOLCZNYCZY „NATURA“**

Warszawa, Al. Szucha 8. Tel. 9.58.69  
Czynny 10—13 i 16—20.

Wodolecznictwo specjalne — Terapia krótkofalowa — polewy syst. Dr. żnińwiecza — jonizacja. Kuracje ryczałtowe. Ordynacje lekarzy specjalistów.

**ROZNE**

**AAAAA) Chrześcijańska** firma. Garderobę starą, męską samianiam na bielskie materiały. Bielecki, Skorupki 6—9, telefon 731-02

**UKWIECANIE** balkonów wykonywa Zakład Ogrodniczy — solidnie, tel. 3.36-55.

**FUTRA Julia UJEJSKA**

Nowy Świat 29, tel. 605-33

Wzorowa przechowalnia futer latem tańsze przeróbki

**Wybór wikariusza diecezji podlaskiej**

Dnia 16 b. m. Kapituła katedralna diecezji podlaskiej dokonała wyboru Wikariusza Kapitułnego, który sprawować będzie rządy osieroconej diecezji do czasu objęcia władzy przez nowego Biskupa Ordynariusza. Wybrany został J. E. Ks. Biskup Sufragan dr. Czesław Sokółowski.

J. E. ks. biskup dr. Czesław Sokółowski urodził się w Warszawie dnia 9 lipca 1877 r. Ukończył Warszawskie Seminarium Duchowne i Rzymsko katolicką Akademię Duchowną w Petersburgu cum eximia laude.

**Rozebrali w nocy nowy dom bo utrudniał im komunikację**

Przed sądem grodzkim w Łodzi odpowiadało 34-ch mieszkańców ulicy Napiórkowskiego, oskarżonych o rozebranie nowego domu, własności niejaki Frankowskich. Dom ten utrudniał mieszkańcom ulicy Napiórkowskiego komunika-

cję z sąsiednią ulicą, wobec czego w nocy rozebrali oni budynek. Sąd skazał 24-ch oskarżonych na karę aresztu po 3 tygodnie, pozostałych zaś z powodu braku dowodów winy uniewinnił.

Nasze „ABC”:

Wschodnia granica

Duże wątpliwości wywołuje sprawa roli Rosji w obecnych przełomowych czasach. Są w Polsce ludzie, którzy łączą się wielkimi nadziejami pomocy ze strony Rosji, są inni, którzy boją się przymierza Rosji Sowieckiej z III Rzeszą.

Aby zrozumieć istotny kierunek polityki sowieckiej, trzeba sobie zdać sprawę, że nie jest to „czysta” polityka rosyjska, ale polityka „Kominternu”, mająca swoje własne cele. Oczywiście, musi się ona liczyć w wielu wypadkach z rzeczywistością rosyjską, ale w istocie swej pozostaje polityką nie rosyjską. Głównymi za sadami polityki sowieckiej jest dążenie do wywołania rewolucji światowej, wojna zaś, a zwłaszcza długotrwała wojna, jest dobrym etapem przygotowawczym do rewolucji światowej. Przez wojnę światową, do światowego października. Oto hasło polityki sowieckiej. W tych warunkach liczyć na jakieś uczciwe współdziałanie Rosji, jest złudzeniem i to szkodliwym złudzeniem. Ludzie, którzy na to liczą, zdradzają się z nieznajomością istoty dzisiejszej sytuacji międzynarodowej.

Polska może liczyć na neutralność ze strony Rosji Sowieckiej. Może być w początkowym okresie wojny spokojna o swą granicę wschodnią. I to jest właściwie wszystko.

Nie należy bowiem się obawiać jakiegos współdziałania między Rosją Sowiecką a III Rzeszą. Byłoby to bowiem w rażącej sprzeczności z polityką sowiecką, w której przecież do dnia dzisiejszego żydzi odgrywają wielką rolę, a przecież dla polityki żydowskiej celem również ważnym jak wywołanie wojny światowej, jest obalenie rządów narodowo-socjalistycznych w Niemczech. W tych warunkach żydzi nie mogą pozwolić na współdziałanie Rosji z III Rzeszą, współdziałanie, które mogłoby wzmocnić III Rzeszę.

Propaganda niemiecka zupełnie celowo stara się wprowadzić w błąd opinię publiczną w sprawie istotnego stanowiska Rosji Sowieckiej. Z tego źródła płyną sensacyjne pogłoski o współdziałaniu Sowietów z III Rzeszą. Mają one przerazić, przestraszyć opinię publiczną w Polsce, wpoić w nią przekonanie, że położenie Polski jest beznadziejne. Należy jak najostrożniej zwalczać tę propagandę, w całej pełni sprzeczną z rzeczywistymi faktami.

W najbliższym okresie Polska nie może się spodziewać ze strony Rosji Sowieckiej ani pomocy, ani też nie zagraża nam z tej strony jakieś istotne niebezpieczeństwo. W najbliższym czasie należy liczyć się tutaj z zupełną biernością. Działanie może nastąpić dopiero w późniejszych okresach.

I właśnie z punktu widzenia tych dalszych okresów, konieczne jest pełne uświadomienie niebezpieczeństwa komunistycznego w Polsce. Polska musi być psychicznie zabezpieczona przed groźbami z tej strony niebezpieczeństwami propagandy komunistycznej. W tych warunkach szerzenie poglądów o jakimś współdziałaniu Polski i Rosji Sowieckiej są szkodliwe. W tych warunkach hamowanie agitacji antykomunistycznej i antysemitkiej w Polsce musi zmniejszać odporność społeczeństwa polskiego. Właśnie z punktu widzenia tych dalszych okresów istnieje konieczność jak najdalej idącego uświadomienia społeczeństwa polskiego o niebezpieczeństwie zarówno komunistycznym, jak i niebezpieczeństwie, które tkwi poza parawanem komunistycznym, niebezpieczeństwem żydowskim. J. K.

Niemcy narodem zgrzybiałym

„Lebensraum” w granicach Rzeszy

Zaborcza propaganda bez maski

Niemcy, chcąc upozorować swą politykę zaborów, usiłują dowieść, że są narodem niezwykle dynamicznym, że wobec rozrostu stanu ludnościowego muszą znaleźć teryreny ekspansji, nowe ziemie dla swej dławiącej się w zbyt szczytych granicach ludności. Ta siła dynamiczna narodu niemieckiego ma usprawiedliwić politykę „Lebensraum”, dążność do włączenia w obszar życiowy Niemiec ciągle nowych krajów i ziem.

Jak naprawde, po odrzuceniu

całej blagi propagandy oficjalnej niemieckiej, przedstawia się wzrost ludnościowy Niemiec? Czy istotnie dynamizm narodu niemieckiego, jest tak wielki, że zmusza Niemcy do walki o nowe teryreny życiowe?

NARÓD STARCZY

Przyjrzyjmy się obiektywnym danym statystycznym. W Niemczech wyszła w 1938 roku ciekawa książka dr. Richarda Korhena p. t. „Volk und Raum”. Znajdujemy w niej wzory narodu o zdrowym rozwoju i narodu starczego. W strukturze ludnościowej narodu młodego, rozwijającego się największą częścią ludności stanowią dzieci, dalej ludność w sile wieku, wreszcie starcy. Natomiast w strukturze narodu zamierającego i zgrzybiałego największą liczbowo częścią stanowią ludzie starzejący się i starcy, najmniej jest dzieci!

Okazuje się z dalszych wykresów cytowanej książki, że w roku 1910 schemat struktury ludnościowej Niemiec odpowiadał wykresom narodu zdrowego, ale już w r. 1933 struktura wieku ludności niemieckiej zbliżała się bardzo do schematu narodu zgrzybiałego. W Polsce dziś na 1000 mieszkańców, mamy około 350 (średnio) dzieci do lat 15, w Niemczech mamy ludności w tym wieku przeciętnie 302 osoby na 1000 mieszkańców. Natomiast odsetek starców w Polsce wynosi 75 na 1000 mieszkańców, w Niemczech 90 na 1000

W Niemczech 90 na 1000

ZWYCIESTWO SŁOWIAN

Zresztą zjawisko starzenia się obejmuje szerzej narody germańskie, podczas gdy narody słowiańskie przeżne i młode rozrastają się szybko. Oto ciekawe dane ze źródeł niemieckich, a więc chyba nie podejrzanym o tendencje filozofiańskie: w roku 1810 narody słowiańskie stanowiły 34,7 proc. ludności Europy, narody germańskie 31,6 proc. W ciągu 120 lat narody germańskie cofnęły się do 30 proc., podczas gdy narody słowiańskie w 1930 r. stanowiły 45,6 proc. ludności Europy. Jeśli ten trend będzie postępował dalej w tym tempie, to za lat 25 Słowianie przekroczą 50 proc. ludności Europy, podczas gdy Germanie będą liczyć około 25 procent — a więc przewaga słowiańska będzie dwukrotna.

KRAJE ZABRANE

Tej sytuacji Niemiec nie poprawia przyłączenia Austrii ani krajów sudeckich. W Austrii bowiem bilans ludnościowy wyraża się w cyfrach (z roku 1937): urodzenia 86.186, zgoni 9210, różnica na minus — 4021, w krajach sudeckich na 51.646 urodzeń jest 47.196 zgonów, a więc przyrost na 1000 mieszkańców minimalny plus 1,2. Charakterystyczna jest mapa przyrostu ludnościowego Niemiec. W okręgach niemieckich przyrost wynosi 15 — 20 promill, w okręgu berlińskim zaledwie 12,5 promille, a na Mazurach, Warmii i Śląsku przyrost sięga 30 urodzeń na 1000 mieszkańców. A więc wyraźnie widać, iż właściwie jedynie dzięki ludności niemieckiej, przyrost w Niemczech nie spada zbyt gwałtownie.

DOŚĆ ZIEMI

Niemcy są państwem o strukturze przemysłowej. W miastach gromadzi się około 67 proc. ludności wiejskiej jest naogół bardzo słaby. Jaskrawym przykładem jest stolica Niemiec — Berlin. Dziś Berlin wzrasta kosztem jedynie ludności napływowej. Gdyby dopływ ludności ze wsi został zamknięty — do roku 2080 — liczba mieszkańców Berlina spadłaby do 100.000.

Propaganda niemiecka głosi, iż ludność Niemiec pragnie ziemi. Przyjrzyjmy się gestości zaludnienia. W przemysłowych prowincjach zagęszczenie jest istotnie duże — w Nadrenii średnia gestość zaludnienia wynosi 314 osób na km. kw., ale nie jest to ludność ląknąca ziemi, bo żyje w miastach fabrycznych. Natomiast w prowincjach rolniczych zaludnienie nie jest tak wielkie — np. Prusy Wschodnie 63 ludzi na km. kw., Pomorze 59, Meklemburgia 51, w krajach b. Austrii, Tyrolu 30 ludzi na km. kw., w Karyntii 43 na km. kw.

LEBENSRAUM

Ogólnie biorąc w Alpach i na północnym wschodzie Niemcy rozporządzają wielkim obszarem, gdzie gestość zaludnienia wynosi około 50 osób na km. kw. — jest to „lebensraum” wielkości 150.000 km. kw.

A więc cyfry demaskują obłudę niemieckiej propagandy. Niemcy jeśli nie są narodem zgrzybiałym to w każdym razie starzącym się. — Dynamizm niemiecki jest co najmniej problematyczny. Głód ziemi to zwykły bluff propagandowy — dość jest jeszcze w państwie niemieckim terenów dla ludności.

Natomiast Niemcy nastawili całą swą produkcję, całą politykę na grabież i zabory — chcą wykorzystać ziemię zagarniętą. — Polityka niemiecka bez maski — to nie żadna konieczność życiowa, ale wynik zaborczego imperializmu pruskiego. — Ale narody poznały już obłudę niemieckiej polityki — i swą postawą zahamowały dalszy pochód zaborczości.

KOMUNALNE KASY OSZCZĘDNOŚCI

URZĄDZAJĄ

WIELKI KONKURS

pod hasłem

„KAŻDY Z KSIĄŻECZKĄ K. K. O.”

Posiadamy miliony rąk do pracy!!

Posiadamy bogactwa naturalne!... aby je wyzyskać potrzebne są nam własne kapitały, które powstają z groszy i złotych gromadzonych w Kasach Oszczędności, aby potem w formie kredytów służyć potrzebom życia gospodarczego.

Kto składa oszczędności — godzi interes własny z interesem narodu. Komu leży na sercu po- tega i niezależność gospodarza kraju, powinien oszczędzać i innych zachęcać do oszczędzania. KONKURS Komunalnych Kas Oszczędności ma na celu szerzenie idei oszczędności.

NAGRODY:

SAMOCHÓD OPEL — OLYMPIA model, który zdobył nagrodę na Zjeździe Gwiazdzistym do Monte — Carlo i złoty medal w rajdzie zimowym Polskiego Touring - Clubu,

trzytygodniowa wycieczka zagraniczna z Francopolem; odbiorniki radiowe — Telefunken; maszyna do pisania F. K.; rowery; aparaty fotograficzne, serwisy stolowe; komplety wyrobów platerowanych; książki; wieczne pióra itp.

Szczegółowe informacje w Każdej Komunalnej Kasie Oszczędności!

Madagaskar czeka na żydów

Musimy przekonać mocarstwa zachodnie

o konieczności rozwiązania sprawy żydowskiej

(Jw.). Napięcie w sytuacji międzynarodowej zostało skrzętnie wykorzystane przez żydostwo, dla odwrócenia uwagi od sprawy żydowskiej. Żydzi mianowali się „przyjaciółmi” państw występujących przeciw Niemcom, a ściślej mówiąc przeciw Hitlerowi i usiłują ciągnąć zyski z tej „przyjaźni”.

W Polsce szczerokość żydostwa została zdemaskowana z okazji subskrypcji P. O. P., gdy żydzi dali tylko z konieczności. Nie wystarczy jednak samo stwierdzenie, fakt ten powinien nas pobu-

dzić do tym energiczniejszego dążenia do rozwiązania sprawy żydowskiej.

Dziś — jak słusznie przypominają „MAŁY DZIENNIK” — zbliżenie Polski z Wielką Brytanią i Francją ułatwia próby znalezienia miejsca na emigrację żydowską. Przecież Madagaskar, o którym tak wiele się pisało, czy Nowa Funlandia mogłyby pomieścić żydów z Polski. Dyplomacja polska ma tu piękne pole do działania. Ale pisze dalej p. J. M. w „Małym Dzienniku”:

Sama propaganda, a nawet działalność dyplomacji z pewnością nie wystarczy. Tak jak do zawarcia sojuszu z Polską skłonił W. Brytanię realne fakty i nasze czyny, tak i w tym wypadku trzeba unaczynić trzeźwym i liczącym się z rzeczywistością Anglikom, iż rozwiązanie zagadnienia żydowskiego jest dla nas sprawą naprawdę palącą. I w tej sprawie musimy do W. Brytanii przemówić jednolitą i zwartą postawą społeczeństwa, oraz zdecydowanymi i jasnymi zarządzeniami rządu. Wtedy dopiero możemy liczyć na zrozumienie z tamtej strony kanału La Manche, a co za tym idzie i na powodzenie naszej akcji dyplomatycznej. Skoro zaś postawa narodu jest

w sprawie żydowskiej, jednolita i jasna, pozostaje więc tylko kwestia polityki rządu.

A w Polsce społeczeństwo nieraz już wykazywało zrozumienie palącej konieczności jaknajszyczego rozwiązania sprawy żydowskiej.

Ostatnie zmiany w kierownictwie polityki zagranicznej Sowietów, a dalej podróż zastępcy komisarza spraw zagranicznych Piotemkina, który był również w Warszawie, zwróciła uwagę na rolę Sowietów, w rozwiązaniu obecnej sytuacji.

„KURIER PORANNY” tak określa rozmowy polsko - sowieckie w Warszawie:

W łańcuchu normalnych kontaktów w ostatnich czasach jednym z ogniw była właśnie rozmowa ministra Becka z wicekomisarzem Piotemkinem.

W rozmowie i poza t. zw. „tour d'horizon” uwzględniono szczególnie stosunki polsko - sowieckie, traktując je tak, jak tego pozytywny rozwój tych stosunków wymaga. Nic ponad to.

Przekroczenie progu rozmów wyjaśniających stosunki wydaje się być mocno niebezpieczne. Dążenie sowieckie do wykorzystania sytuacji międzynarodowej, aby przeprowadzić rewolucję międzynarodową wyraźnie ostatnio wyszły na jaw. Cytowaliśmy w „A. B. C.” wskazówki kominternu jak można wzmocnić w Polsce komunizm, wyzyskując stosunki polsko - sowieckie, o rewolucyjnych planach Z. S. R. R. pisał ostatnio b. premier Francji Tardieu. Te fakty winny być przestroga.

„ROBOTNIK” cytuje reportaż z Włoch dziennikarza belgijskiego Roland - Lennada:

Roland - Lennad zapytał pewnego starego robotnika, dla czego nie przeciwstawia się Włosi najazdowi niemieckiemu. Na to robotnik: Nie uczynimy tego obecnie, ponieważ wyszłyby to tylko na korzyść Niemiec, którzy natychmiast „ratowaliby” Włochy od „przewrotu” i dopiero na dobre opanowałyby nasz kraj.

Trzeba przyznać temu robotnikowi, że dobrze ocenia najeźdźców niemieckich.

Istotnie Niemcy usiłują postawić Włochy w sytuacji, z której wyjście byłoby tylko jedno — w objęcia Niemiec.

Benesz profesorem w Londynie

Były prezydent Czechosłowacji Dr. Edward Benesz stwierdził w wywiadzie, udzielonym prasie amerykańskiej, że otrzymał powołanie na uniwersytet londyński w charakterze profesora zwyczajnego socjologii.

Wykłady rozpocznie w styczniu r. 1940.

LMK a przez FOM walczy kolonie i surowce dla Polski broni drogę komunikacyjnych do kolonii

Skoki cen surowców na rynkach światowych

Od dłuższego już czasu ceny surowców mają tendencję wybitnie niejednolite. Gdy cyna, cynk, ołów, egipska bawełna, wełjuta, len, jedwab naturalny a nawet cukier, wykazują na rynkach światowych tendencję zwykłą, to znów stal, żelazo, miedź, wszel-

kie gatunki bawełny (oprócz egipskiej), konopie — wykazują objawy zniżkowe. Nawet kauczuk, mimo większego zapotrzebowania na rynkach światowych, zarejestrował pewne, przejściowe zresztą osłabienie cen.

DZIEŃ W POLITYCE

PELNOMOCNICTWA OGŁOSZONE

We wtorkowym numerze „Dziennika Ustaw” ogłoszona została ustawa o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów.

Z DYPLOMACJI

Wiceminister spraw zagr. Szembek przyjął charge d'affaires hiszpańskiego hr. de San Esteban de Canongo, który przedstawił nowego sekretarza poselstwa, Francisco Frivino y Lanchez.

NOWY KONSUL U.S.A.

Pan Prezydent R. P. udzielił exequatur nowemu konsulowi generalnemu U.S.A. w Polsce p. John H. Davis.

ŻYDZI U PREMIERA

Premier gen. Składkowski przyjął posłów na Sejm. Trockenheima i Minchberga. Treści tej wizyty nie przedstawia nawet prasa żydowska,

podając jedynie o samym fakcie rozmowy za P.A.T-em.

KOMITET WYKONAWCZY UNII W dniu 14 maja b. r. na posiedzeniu rady naczelnej Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych zatwierdzono nowy Komitet Wykonawczy „Unii” w następującym składzie: prezes — Stanisław Sasin, wiceprezisi — Gutkowski Jerzy i Kościński Wiktor, sekretarze generalni: Gacki Stefan i Majkowski Stanisław, skarbnik — Fedorowicz Zygmunt.

P. P. S. ODWOŁAŁA ODPRAWĘ MŁODZIEŻY

W związku z odwołaniem kongresu PPS, zwołanego na Zielone Świąta do Łodzi, zostały również odwołane: ogólnokrajowa konferencja kobieca PPS i ogólnokrajowa odprawa młodzieży P.P.S. Nowy termin zostanie ustalony w czasie późniejszym.

Spadek wydobycia węgla w zagłębiu morawsko-ostrowskim

Według danych ogłoszonych przez czeskie biuro prasowe, ilość wydobyciego w zagłębiu morawsko-ostrowskim węgla wynosiła w kwietniu r. b. 484.300 ton, czyli

o 46.300 ton mniej niż w marcu r. b.

W tym samym czasie zmniejszyła się również znacznie produkcja koksu i innych przetworów węgla

Wzrost obrotów handlowych angielsko-polskich

Brytyjskie Min. Handlu w dniu 13 b. m. udzieliło danych statystycznych, dotyczących wymiany towarowej między Polską a Wielką Brytanią za I kwartał r. b.

Polsce, to w tym samym czasie W. Brytania importowała z Polski towarów za 2.443.401 funt., wobec 1.988.276 funt. w analogicznym okresie r. ub.

Według tych danych, w ciągu pierwszych trzech miesięcy r. b. W. Brytania wysłała do Polski towarów za 1.270.057 funt. wobec 1.216.448 funt. w analogicznym okresie r. ub. Co się tyczy zakupów brytyjskich w

Wzrost więc wzajemnych obrotów towarowych między W. Brytanią i Polską w ciągu pierwszych 3 miesięcy r. b. przekroczył 500 tys. funtów w stosunku do obrotów za ten sam okres r. ub.

# Tabela loterii

9 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

## I I II CIAGNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10,000 zł. pada na nr. 67653  
 75.000 zł.: 46997  
 25.000 zł.: 154543  
 15.000 zł.: 97104  
 10.000 zł.: 17722 23642  
 5.000 zł.: 53322 115961 130793 157705  
 2.500 zł.: 18377 25808 37462 41840 80869 90440 118071 128172 140704 161225 162237  
 2.000 zł.: 4810 16225 23551 23646 29414 29743 54594 60235 80192 89740 97720 121129 130212 134646 142877  
 1.000 zł.: 14868 15952 22511

607 69 845 90 54159 64 346 75 521  
 615 73 742 25 3 92 55033 201 394  
 443 782 835 908 56369 73 87 408  
 79 522 72 705 57088 243 374 90  
 478 542 678 879 916 58233 44 46  
 300 12 37 84 421 748 59084 184  
 382 94 446 567 716 55 800 901 69  
 60057 193 212 314 37 40 461 72  
 412 538 805 621 138 202 49 81  
 554 643 92 872 970 6 94 63044 54  
 63 22 366 423 56 569 658 786 829  
 95 64061 70 84 100 69 273 99 437  
 42 529 675 84 807 10  
 65038 51 149 264 434 611 727 86  
 849 60 66064 85 210 18 34 306 73  
 571 758 949 77 79 67023 60 426 538  
 43 670 79 828 58 68129 235 301 44  
 566 17 725 805 69014 39 149 53 409  
 632 44 750 838 87 70309 71 81 95 430  
 43 81 523 74 84 643 72 790 808 9 23  
 71238 83 344 60 85 425 634 54 72074  
 132 55 62 336 73 445 664 735 73084  
 105 84 97 241 63 305 35 549 662

468 89 600 141129 33 451 701 30 62  
 85 807 142190 214 77 609 771 90 929  
 44 50 143227 327 30 455 509 711 58  
 990 144134 293 403 512 57 659 962  
 145006 68 295 554 56 632 97 805 14  
 146012 140 71 323 31 96 604 5 47 847  
 147324 77 95 477 590 702 836 47 63  
 148035 224 400 24 25 76 90 545 632  
 840 60 964 149074 210 347 532 56  
 614 68 58 98 707 39 823 60 949 150001  
 46 408 97 506 12 748 99 812 82 92  
 151023 44 119 331 24 64 513 613 798  
 875 152065 122 273 370 496 99 549  
 944 62 153116 288 336 37 442 63 71  
 690 747 55 800 154027 67 94 550 784  
 910 22 153027 213 411 42 43 651 779  
 847 916 86 156195 245 396 504 7 606  
 91 901 2 157062 78 193 217 486 60 72  
 521 93 632 925 158172 452 727 50  
 84 930 40 159168 78 322 487 513 36  
 70 609 11 19 85 750 64 98 160181  
 382 417 566 759 926 51 62 98 161064  
 153 262 318 94 528 617 844 86 88  
 92 162028 202 88 95 384 470 528 38  
 832 163117 89 92 201 310 44 495 514  
 655 790 808 68 164166 95 211 800 29  
 429 779 816

## III CIAGNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20,000 zł. pada na Nr. 56055.  
 10.000 zł.: 71476 138563 100753  
 5.000 zł.: 13447.  
 2.500 zł.: 32611 102555 109487 140005  
 2.000 zł.: 12189 24035 34693 44654  
 84513 86323 87081 102960 102580  
 124705 130407 131804 139687 157439 163796  
 1.000 zł.: 3762 5893 10652 15976  
 19682 23915 32740 45681 51879 55405  
 59037 73534 76492 89026 89585 90172  
 93208 90994 93833 95361 95545 97139  
 98441 100652 112116 118212 117936  
 118131 122290 122715 129509 133439  
 136021 136090 137411 151872 152057  
 155104 158462 159585 160348 161252 163997

## WYGRANE PO 250 ZŁ.

52 61 602 24 69 820 78 1039 208  
 18 48 762 889 2184 364 451 534 637  
 90 754 987 48 3160 324 49 408 904  
 9 94 4328 545 92 606 980 5044 216  
 372 698 622 805 7006 43 250 765  
 8248 488 91 678 841 917 9009 103 35  
 818 404 786 81 11036 205 348 421  
 572 811 12410 753 808 18152 94 763  
 14542 641 771 76 968 15271 826 960  
 16145 285 918 17155 943 18427 674  
 866 918 19416 60 844 989 20117 21  
 202 7 37 470 601 21270 74 696 746  
 98 22003 457 76 615 19 828 23039 66  
 170 584 934 24027 53 86 94 896 543  
 370 25105 298 487 24084 854 26107 73  
 731 469 592 821 57054 337 408 772  
 86 69 991 28203 40 92 641 909 29067  
 546 887 30101 50 525 70 31057 141  
 435 732 976 32009 296 973 33872  
 400 34077 115 65 366 637 58 791 821  
 35009 85 494 36003 69 236 68 306 42  
 608 885 954 37828 666 88 814 93 994  
 38172 473 530 703 92 39000 128 70  
 227 54 71 356 729 857 959 40011 493  
 788 41225 341 434 42508 43112 767  
 986 44201 435 545 703 45041 181 300  
 10 60 682 874 46229 345 937 47556  
 911 48235 80 989 464 520 52 647 49086  
 385 793 812 969.  
 50023 179 667 51205 538 643 823  
 62223 616 530 46 467 563 688 781 75  
 965 64 54133 348 506 47 763 65014  
 649 778 833 56216 29 97 366 64 744  
 61 99 864 57657 729 801 351 58048  
 191 92 626 826 47 70 59150 213 55  
 301 48 6035 73 385 426 67 541 725  
 61482 726 94 881 62209 691 96 836  
 595 63120 84 414 616 755 846 64075  
 216 30 572 659 895 65052 329 826  
 946 66335 77 510 67044 430 724 96  
 841 909 68645 57 780 862 982 69096  
 195 616 767 70209 40 370 453 84 055  
 704 71151 63 505 72 83 603 7 771  
 72214 605 677 737 38 835 916 73025  
 56 70 208 517 606 942 74 74354 75030  
 224 656 790 866 904 76014 93 488 574  
 577 77898 78398 711 848 67 84 79182  
 334 547 80 604 58 785 808 986 80535  
 596 807 81099 286 878 960 82071 306  
 577 796 962 88071 158 363 623 783  
 975 84845 957 85047 141 216 717 99  
 80602 80 328 44 408 651 982 87837  
 729 34 88061 128 82 600 18 886 972  
 75 89048 90018 141 71 331 555 708  
 95 91249 91 667 87 782 828 92060 67  
 95 121 204 82 862 87 93285 376 793  
 94164 521 95003 222 50 435 596 96075  
 448 723 97002 357 424 43 565 697 716

## KRONIKA KUPIECKA

# Organizacja kredytu podstawą akcji unarodowienia życia gospodarczego

Akcja unarodowienia życia gospodarczego prowadzona jest głównie siłami społecznymi i przy pomocy prywatnych kapitałów. Ten stan rzeczy siłą faktu zwalnia tempo i postępy tej akcji do zbyt szczupłych, jak na potrzeby bieżące ram.

Rodzająca się polska inicjatywa, zmuszona poszukiwać oparcia i pomocy finansowej, napotyka na taki mur przeszkód i trudności, że często się załamuje.

Liczne głosy z różnych stron Polski świadczą, o wzrastającym zrozumieniu społeczeństwa dla działalności gospodarczej, co znajduje wyraz w tworzeniu nowych placówek handlowych i nowych warsztatów rzemieślniczych.

Znaczące postępy czyni akcja kształcenia drobnych kupców i straganiarzy, coraz liczniejsze są kursy zawodowe dla rzemieślników. Niemniej jednak wszelka dobra wola i usilne starania rozbijają się o brak kapitału płynnego.

Nie ubóstwo, lecz brak organizacji kredytu pod kątem widzenia interesów gospodarczych Narodu i Państwa stanowi największą przeszkodę.

Paradoksalnie wygląda taka sytuacja, w której mieszkaniec województwa poznańskiego może otrzymać 2.000,— zł pożyczki bezprocentowej na założenie straganu lub sklepiku w ziemi kaliskiej, a wykwalifikowany czapnik, rozprowadzający wszelkimi maszynami i pragnący uruchomić w Poznaniu wytwórnię czapek nie może otrzymać 1.000 zł pożyczki, gdyż nie ma na ten cel kredytów i nie ma instytucji kredytowej, która by się interesowała tymi sprawami.

Dalej istnieje absurd, że dla

wielkich przedsiębiorstw o kredyty wieloletnie jest łatwiej, aniżeli dla średnich i drobnych wytwórców o kredyt kilkunastuletni.

Szczególnie niekorzystnie przedstawiają się warunki kredytowe na obszarach wschodnich Polski. Tam w ogóle pocho żydowskimi spekulantami, pożyczającymi na wysoki procent możliwości kredytowych nie ma.

Z uchwał Kongresu Kupiectwa Chrześcijańskiego i przemówień sterników życia gospodarczego na

terenie parlamentarnym trzeba wyciągnąć praktyczne wnioski. Społeczny charakter akcji unarodowienia życia gospodarczego musi znaleźć oparcie w należytej organizacji kredytu. Nad rozwiązaniem i zorganizowaniem prywatnego kredytu musi poważnie pomyśleć polska bankowość.

Zagadnienie to jest kluczem do urealnienia akcji unarodowienia życia gospodarczego, bez tej dźwigni nie może rozwinąć się ofensywnie ruch rozszerzania polskiego stanu posiadania.

Wiadomo, że wiele wygranych Warszawa, N. Świąt 64 pada w kol. DZIERŻANOWSKIEGO Frańca 5 Gniezno, Chrobrego 2

23737 30758 32045 38418 39054  
 42018 44908 49486 50142 55995  
 60971 66832 72131 73073 77741  
 86416 88955 96382 96923 107352  
 115460 115497 117905 119641  
 123040 134812 139649 141729  
 158574 159545 161840 161877

793 846 930 51 74167 77 338 708 23  
 75012 208 29 464 891 76121 209 56  
 445 56 534 83 86 88 77064 451 688  
 801 901 78061 113 30 288 398 400  
 688 781 89 821 79188 320 39 750 97 921  
 80065 106 244 51 316 26 406 606  
 799 89 933 81027 29 109 330 40 411  
 738 68 82000 15 483 568 874 964  
 83122 28 201 69 300 36 728 40 800  
 39 74 84094 142 72 415 521 768 78  
 811 25 52 905 85065 105 18 217-27  
 365 447 66 98 593 667 820 28 86024  
 88 95 110 80 277 87 388 611 48 789  
 917 20 87137 220 24 319 47 410 36  
 540 87 83048 146 318 451 757 3 853  
 89411 50 591 669 723 34 64 864 918 38  
 90075 143 209 71 477 591 665 739  
 91009 165 201 350 81 501 607 11 778  
 849 58 918 92096 206 54 400 583  
 634 752 940 54 71 93040 393 449 68  
 508 35 47 48 745 94053 218 376 519  
 50 682 931 95088 94 206 91 426 753  
 821 927 96119 315 460 542 620 98  
 700 88 97025 69 100 72 307 67 491  
 548 60 711 778 94 98071 79 91 161  
 481 305 720 961 99200 40 47 359 431  
 514 38 637 789 90

100043 117 18 19 47 201 88 358 71  
 403 527 91 797 892 101004 47 142 79  
 260 64 99 383 405 52 510 52 759 88  
 889 992 102045 181 88 341 648 75  
 103047 163 87 231 83 84 360 551 64  
 230 804 44 67 928 104116 81 87 93 227  
 614 29 35 829 62 78 105124 74 395  
 436 97 601 32 97 855 70 908 106098  
 118 214 591 609 882 107081 132 84  
 241 64 305 466 505 53 74 694 737 55  
 894 108068 77 117 222 374 590 645  
 814 17 49 956 59 109001 2 86 142 226  
 78 339 51 618 65 769 894 981 84  
 110002 24 127 232 590 887 110972  
 159 451 611 99 742 838 920 74 112073  
 264 67 312 97 551 604 755 980 113093  
 191 329 76 808 140625 216 45 50 67  
 94 577 688 730 69 873 990 115069 98  
 127 251 328 522 41 74 94 617 65  
 116058 276 340 534 606 780 855  
 117195 226 382 456 514 38 621 42 793  
 896 908 118152 211 91 410 42 524 79  
 619 95 713 31 824 26 959 66 119187  
 489 606 8 73 84 91 766 825 944 54  
 120378 67 156 629 701 3 121204 50  
 424 685 45 122007 67 116 19 214 324  
 43 426 84 504 617 34 69 93 710 28 70  
 123048 291 316 34 494 565 854 69 84  
 983 124058 60 87 177 226 343 447 585  
 608 32 56 65 722 816 99 911 125199  
 257 389 425 37 504 97 99 667 69 761  
 825 128039 52 61 85 88 206 73 352  
 439 565 766 802 999 127103 61 647  
 58 755 966 75 128080 476 563 604 91  
 96 784 852 985 129043 262 65 70 351  
 478 510 60 64 770 884 98 935 51  
 130051 92 118 23 522 611 17 700 52  
 83 818 89 425 47 61 664 708 9 132042  
 54 198 91 260 513 878 930 131499  
 243 69 347 446 678 811 89 962 134082  
 1328 258 313 453 516 87 606 62 77  
 784 95

## WYGRANE PO 250 ZŁ.

9 71 162 267 97 302 424 688 750  
 811 1123 56 85 92 522 62 644 862  
 2005 129 239 398 506 615 735 37 91  
 3250 60 549 663 721 47 877 83 4185  
 91 224 532 91 636 772 74 83 851  
 5195 18 68 381 490 525 833 91 972  
 6006 340 511 67 76 697 99 798 853  
 63 98 7215 38 52 329 433 598 728 42  
 878 915 8043 229 316 89 461 71 621  
 827 38 45 87 928 60 71 9028 72 100  
 57 234 602 69 873 10260 819 541 46  
 68 678 707 99 914 16 36 11068 107  
 250 481 559 727 72 12191 263 331  
 403 68 509 784 83 803 7 52 98 919  
 18026 273 503 75 612 855 79 14023  
 128 81 201 424 43 500 22 91 31 83  
 15189 266 370 461 85 599 600 23 34  
 55 81 702 39 58 77 800 75 570 16084  
 80 88 100 49 289 445 590 670 80 95  
 845 954 17039 171 280 392 438 78  
 682 641 813 33 18022 29 115 83 849  
 491 83 554 71 610 19127 224 72 94  
 329 83 428 63 543 96 760 61 377 55  
 78 76 938 98 20019 71 885 507 745  
 41 57 871 924 48 21015 39 53 220 27  
 306 87 98 655 58 70 726 846 968 92  
 22370 11 88 558 616 48 737 58 93  
 833 23025 19 20 29 143 242 94 346  
 401 583 694 710 32 904 18 24153 247  
 382 444 56 67 546 796 923 52 64  
 25032 595 354 410 52 65 88 511 705  
 15 35 70 73 82 866 940 88 26126 323  
 76 456 40 501 600 1 2 81 99 727 820  
 27180 213 77 89 455 91 525 585 28027  
 133 258 354 694 879 951 29002 90 168  
 592 312 34 443 563 61 94 98 611 78  
 909 35 68 30390 432 66 538 63857  
 702 873 55 941 31095 97 819 61 430  
 59 669 88 583 807 914 32468 533 76  
 646 836 68.  
 33062 177 208 307 97 421 54 65  
 71 81 586 81 83 721 63 994 34043  
 48 103 6 8 52 76 360 71 89 541 64  
 661 934 54 35429 383 94 96 534  
 712 25 34 848 36026 263 324 444  
 58 75 583 95 737 46 809 920 55  
 37052 104 27 203 62 395 475 577  
 707 34 75 800 9 936 38004 421 57  
 503 16 68 704 86 818 81 39074 147  
 132 502 25 51 634 706 923 60 81  
 40000 18 65 196 204 25 492 603  
 880 92 41071 128 66 366 508 94  
 710 63 808 39 901 42048 348 564  
 655 784 875 900 43201 34 69 430  
 610 803 44005 75 83 159 293 367  
 473 81 529 644 55 6 720 388 910  
 23 45015 193 294 359 408 638 816  
 84 88 46042 154 385 716 828 83  
 924 75 81 47148 231 62 67 75 338  
 44 438 564 790 48060 186 200 55  
 385 98 501 644 744 68 49188 216  
 504 606 45 6 745 65 868 962 77  
 50092 168 343 99 445 5111 56  
 672 750 810 51233 334 42 49 402  
 586 720 41 74 79 882 908 52175  
 219 37 77 458 568 77 95 829 53  
 909 99 53108 55 74 357 478 574

## OLE STEFANI

# DZIEWCZYNA, SAMOCHÓD i PIES

POWIEŚĆ

Przełęcz autoryzowany Eugeniusza Bałuckiego

Na osobie syndyka zakładów przemysłowych doktora Gregory zostało popełnione morderstwo. (O zbrodnię zostaje po dejczana rzekoma pielęgniarce, Mary Venor

# Wojny nie można obliczyć

Żyjemy w czasach groźnego napięcia politycznego, a nawet — jak twierdzą niektórzy — wojna już się toczy. Wprawdzie jeszcze nie na polach bitew, lecz w gabinetach dyplomatów, a jeszcze może bardziej na terenie gospodarczym trwa walka o zajęcie jak najdogodniejszych pozycji, o zapewnienie sobie żywności, niezbędnych surowców i materiału wojennego oraz o zabezpieczenie dróg morskich i lądowych. Często też czyta i słyszy się słowa

## MOBILIZACJA GOSPODARCZA

Warto jednak zastanowić się nieco nad znaczeniem tego określenia, aby zdawać sobie sprawę, jak ogromny wysiłek całego narodu ono oznacza.

Mówimy bowiem nie raz, iż wojna będzie totalna, będzie obejmowała i wyciągała wszystko i wszystkich do potężnego, wspólnego natężenia wszystkich sił dla osiągnięcia zwycięstwa.

Wojna przyszłości będzie stała nietylko pod znakiem masowej mobilizacji wojskowej na ziemi, na wodzie i w powietrzu, ale też będzie wymagała takiego zorganizowania życia gospodarczego, aby masowe zużycie materiału wojennego i wszelkich dóbr znajdowało natychmiastowe pokrycie w wielokrotnie wzmożonej wytwórczości. Jednocześnie zaś masowy ruch transportów na front i za frontem będzie stawiał olbrzymie zadania komunikacji. I to właśnie zwielokrotnienie pracy i wysiłków we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, kierowane przez państwo jest mobilizacją gospodarczą.

Jak jednak będą wyglądały rozmiary mobilizacji gospodarczej, wyrażone liczbowo?

## NAJWAŻNIEJSZY JEST CZŁOWIEK

Przed wszystkim trzeba stwierdzić, że rozstrzygać o powodzeniu i rozmiarach mobilizacji zarówno militarnej, jak gospodarczej, będzie człowiek. Nietylko jako masa, ale i jako jednostka ze wszystkimi zaletami i wadami umysłu i charakteru, jako żołnierz frontowy, jako wytwórca i jako spożywcza.

Stosunek liczbowy sił walczących na froncie do pracujących w kraju na potrzeby tego frontu bywa różnie określany.

Według obliczeń amerykańskich na 1 żołnierza walczącego na froncie będzie musiało pracować 17 ludzi w kraju. Jest to najbardziej skrajne stanowisko i jest rzeczą więcej niż wątpliwą, czy jakiegokol-

wiek z państw europejskich mogłoby taki stosunek osiągnąć.

Niemcy czynią olbrzymie wysiłki, by ten stosunek był jak najmniejszy. Brak sił ludzkich zmusza Niemców do daleko posuniętej mechanizacji przemysłu zwłaszcza zbrojeniowego. Liczą się oni, że uda im się osiągnąć stosunek 1:3 — żołnierzy do sił roboczych.

Trzeba jednak stwierdzić i przyznać to również niemieckim fachowcy wojskowi, iż taki stosunek jest najniższym, jaki można jeszcze tolerować, a każde powiększenie sił roboczych w kraju, jeśli jest możliwe bez osłabiania frontu, jest bardzo pożądane.

Jeden z najwybitniejszych znawców gospodarki wojennej Kurt Hesse pisze, iż najbardziej korzystny stosunek 1:6 lub 1:7 jest w niemieckich warunkach zbyt wielki niemożliwy do przyjęcia.

Rozstrzygająca dla potrzeb mobilizacji militarnej i gospodarczej jest liczba ludności męskiej w wieku lat 18—50 lat. Pod tym względem przewagę mają narody, posiadające duży przyrost naturalny, a przez to i znaczny odsetek młodych ludzi w stosunku do ogółu ludności.

Zauważyć należy, iż Rzeszy grozi spadek przyrostu mężczyzn 20-letnich, a więc w wieku poborowym. Według niemieckich obliczeń najwyższy stan osiągnie liczba 20-letnich w roku 1940 i wyniesie ona 636 tysięcy ludzi. W roku 1939 zaś Niemcy mają 435 tysięcy 20-letnich mężczyzn (oczywiście nie licząc Czech i Moraw oraz Klajpedy). Po roku 1940 ma nastąpić w Rzeszy stały spadek przyrostu 20-letnich.

## SUROWCE

Jeśli chodzi o wzrost zużycia surowców, to liczyć się należy, że im dłużej będzie trwała wojna tym zużycie będzie bardziej rosło. Powiększenie armii walczących, po ciągłym wzroście zapotrzebowania na materiał wojenny. Tak np. Niemcy w czasie wielkiej wojny wytwarzały następującą ilość karabinów maszynowych:

lipiec 1915	—	611 k. m.
lipiec 1916	—	1608 k. m.
sierpień 1918	—	11000 k. m.

Na rozmiary zapotrzebowania materiału wojennego, a co za tym idzie i surowców wpływają jednak różne czynniki. A więc: długość frontu, czas trwania i rodzaj prowadzonych działań wojennych. Inne są potrzeby armii w czasie ofensywy, inne w czasie defensywy.

Jeden z niemieckich ekonomistów obliczył np., że pokrycie zapotrzebowania frontu 1000 km. długości w ciągu roku, przy prowadzonej ofensywie na ziemi i w powietrzu wymagałoby następujących ilości ważniejszych surowców:

węgiel	—	39.000 ton
stal i żelazo	—	43.000 ton
materiały pędne	—	30—40.000 ton
miedź	—	1.200 ton

Ale wszelkie obliczenia są zawodne, gdy idzie o wojnę. Jeśli bowiem porównamy powyższe liczby ze statystyką produkcji, to okaże się, że żadne z państw europejskich nie zdołałoby pokryć własną produkcją tak kolosalnego zapotrzebowania.

Znaleźli się nawet tacy ekonomiści, zupełnie poważni, którzy doszli wobec tego do wniosku, iż wojna przy obecnym postępie techniki jest w ogóle niemożliwa, bo zabrakłoby surowców na jej prowadzenie. Mówił to również już w 1900 słynny milioner żydowski Bloch. Tak absurdalne twierdzenie jest wynikiem rozpoznałonej w dzisiejszym materializowanym świecie wiary w liczbę.

Porównywanie sił ewentualnych przeciwników w przyszłej wojnie, oparte tylko na danych liczbowych, na zestawieniach arytmetycznych, jest zawsze zawodne.

Wynik przyszłej wojny bowiem

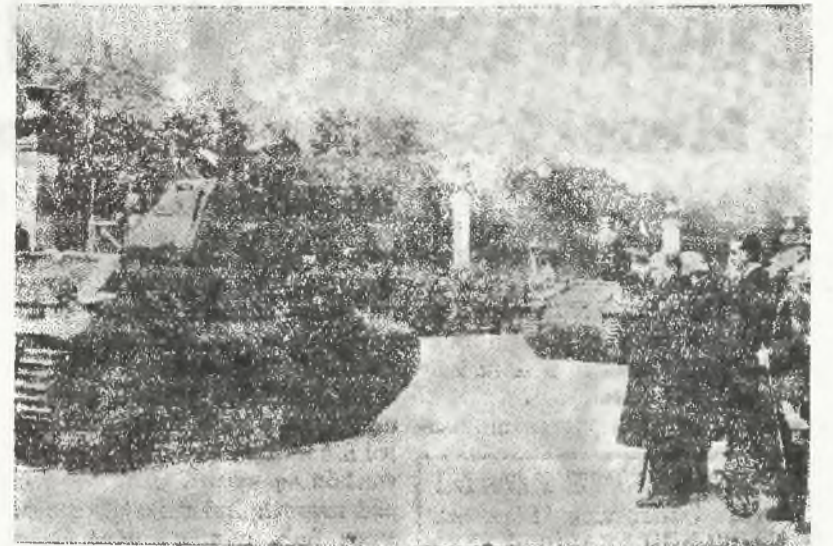
będzie niewątpliwie zależny w dużej mierze od sił gospodarczych stron walczących. Ale dowodziłoby wielkiej ograniczoności i ciasnoty umysłu opieranie przypuszczeń, co do ostatecznego zwycięstwa, czy klęski na liczbie żołnierzy, czy samolotów, albo czołgów, poradzanych przez poszczególne państwa.

Zbytnią wiarą w liczbę, w siły materialne była niewątpliwie jedną z przyczyn zguby Czech.

Polska natomiast, nie zaniedbując jaknajwiększego wzmocnienia swych sił materialnych, opiera swą wiarę w zwycięstwo na nie-równie ważniejszych wartościach moralnych.

J. M.

## FRANCJA KU CZCI JOANNY D'ARC



Z okazji uroczystości ku czci bohaterki narodowej Francji Joanny d'Arc, odbyła się w Paryżu wielka defilada wojskowa, którą odebrał premier Daladier w towarzystwie członków rządu i generalicji. Na zdjęciu: — kolumna czołgów w defiladzie przed premierem Francji.

# Głosy z Rzymu

Rzym, w kwietniu.

Czasopismo „Social Justice”, założone dwa lata temu przez słynnego ze swojej antysemitkiej propagandy ks. Coughlina, poświęciło w jednym z marcowych swych numerów parę szpalt charakterystyce nowego Ojca św. pod piórem jednego z zatrudnionych w kurii rzymskiej księży amerykańskich.

Msgr. C. N. Heath uważa wybór jednomyślny i szybki — Piusa XII za istny cud. Podnosi, że

nigdy jeszcze kardynał - sekretarz stanu nie został był Papieżem, nawet św. Karol Boromeusz. Zaznacza dalej, że od przeszło 200 lat, t. j. od wyboru Innocentego XIII (Conti'ego, w r. 1721) żaden Papież nie był rodowitym Rzymianinem, chociaż i potem — zasiadali na Stolicy Piotrowej przedstawiciele arystokracji rzymskiej, jak Wincenty Orsini (Benedykt XII) lub Wawrzyniec Cersini (Klemens XII).

Pius XII może „par excellence”

uchodzić za papieża - dyplomata, w silniejszej mierze, niż jego poprzednicy: Pius XI, Benedykt XV, czy Leon XIII, tamci przed papieżem piastowali bowiem przed wyborem swoim godność arcybiskupią, czy biskupią. Pius XII zaś nie spełniał za młodu funkcji nawet proboszczowskich. W Watykanie zajmował ostatnio mieszkanie przez lat dwadzieścia.

Jest on bodaj również pierwszym papieżem, który odwiedził drugą półkulę.

Dwutygodnik rzymski „La difesa della razza” zamieścił w numerze swoim lutymowym artykuł o prorocत्वach „Nostradamusa”. „Nostradamus” (Michał Notredame), astrolog nadworny królowej Katarzyny Medycejskiej, która, jak w Polsce rodaczka jej, Bona Sforza, przyczyniła się do znieprawienia podległej sobie monarchii, był żydem, podobnie, jak pół-żydem był u nas później słynny Michał Sędziwój, mag nadworny króla Zygmunta III.

Notredame przepowiedział Katarzynie koronę polską dla jej syna Henryka Walezy, mocno fortytowanego przez finansierę żydowską, a oto jak w ogóle wyglądał przepowiednie tego typu, wielce zbliżone do dzisiejszych wieszczów Ossowieckiego, Dzierżbickiego, czy Prengla: „Dowiedzieliśmy się, że święty, którego imię niech będzie błogosławione, na nowo zbuduje Jerozolimę. Wtedy pojawi się nowa gwiazda... Pierwszego dnia ukaże się ona nad Rzymem, a wtedy runą trzy główne wieże Rzymu i wielki pałac i umrze jego władca...”

Przepowiednie Nostradamusa w wieku XVI-tym, jak przepowiednie Cagliostro — w wieku XVIII, jak przepowiednie Privata — w XX-tym owiane były nawskroś duchem żydowskim, tendencją na rzecz interesów odżywiającego Syjonu. Astrologia współczesna, może zaś i wszystkich czasów, jak to już zaznaczył przede mną p. Braun na łamach „Merkuriusza” — nie jest „sztuką dla sztuki”, ale sztuką stosowaną.

Gdy o czystej sztuce mowa, dobrze będzie podnieść niedawne wywody „Vita italiana”, organu pp. Farinacci'ego i Preziosi'ego: „Było to w jesieni roku 1925 — opisuje p. Sommi - Preinandi, — w pawilonie włoskim na wystawie sztuk dekoracyjnych w Paryżu, kiedy został mi przedstawiony Leopold Zborowski, tak zwany pontale, w gronie podwójnej klienteli swojej, malarzy i znawców sztuki: ... (inaczej zwany przez krytyków sztuki żydowskich) Napoleon(em) nowoczesnej sztuki... (On to) w porozumieniu z grupą kupców, finansistów i krytyków sztuki żydowskich, nadał „awangardzizmowi” malarskiemu charakter imprezy europejskiej o walorach czysto hebrajskich: Modigliani, Picasso, Kisling, Opis, Menkes, Sutin, Chagall, Grunewald, Pascin, Mercussis, wszystko synowie Izraela, jednym cięciem wzniesieni zostali na poziom szampionów t. zw. „szkoły paryskiej” i mistrzów awangardy malarskiej Paryża”.

K. H.

# Najwyższy czas skończyć z rozbrajaniem ducha!

W ostatnim numerze „Chowaniny”, miesięcznika poświęconego współczesnym prądom w wychowaniu i nauczaniu, wydawanym za pieniądze państwowe przez Instytut Pedagogiczny w Katowicach, wydrukowano w rubryce „Współczesna myśl pedagogiczna” dziwny i oburzający manifest.

Jest to apel Angielskiej Sekcji Międzynarodowej Ligi Nowego Wychowania skierowany do członków Ligi (wśród których istnieje również Sekcja Polska) w sprawie „wychowania młodzieży w duchu demokratycznym oraz w sprawie obrony demokracji wobec krytycznej sytuacji w obecnych stosunkach międzynarodowych”.

W manifestie tym czytamy:

„Ze zgrozą obserwujemy zjawiska takie, jak: Systematyczne rozbudzanie wśród młodzieży postawy niecierpliwości wobec osób należących do odmiennej rasy, lub też wyznających odmienne poglądy polityczne, czy odmienną wiarę lub religię...”

Nierówności wychowania oraz praw społecznych zależnie od płci, rasy lub religii. Narzucanie dzieciom poglądów o charakterze totalistycznym, militarystycznym i nacjonalistycznym. Wyżyskiwanie nauki i sztuki poglądu opartego na przyjaźni w celach czysto nacjonalistycznych... itd. „gloryfikacja wojny i militarystyki” „potępienie poglądu opartego na przyjaźni i kooperacji międzynarodowej”.

Wszystkimi tymi faktami przeżarci, autorzy manifestu widzą tylko jedną drogę:

„walkę o utrwalenie demokratycznego systemu wychowania oraz” obronę ustroju demokratycznego. „Losy demokracji winny tedy znaleźć się na pierwszym planie wśród zainteresowań wychowawców, a tym bardziej, że mają oni wiele możliwości oddziaływania na opinię publiczną”.

Nie wiem, jak tam w Anglii Premier Chamberlain obecnie traktuje takie manifesty, w okresie powszechnej służby wojskowej i pełnomocnictw rządu. Ale pewną rzeczą jest, że dziś w Polsce na taki manifest nie ma miejsca. No, bo proszę tylko pomyśleć, że znajdzie się gdzieś taki nauczyciel, który zgodnie ze wskazówkami organu pedagogicznego zacznie młodzieży tłumaczyć, że żyd i Niemiec to nasi rodzeni bracia, że trzeba ich tolerować, że wojna i wojna to najbrzydsze rzeczy na świecie, że to najwyższym ideałem jest demokracja i trzeba walczyć nie z wrogiem narodu, a z wrogiem demokracji. Nie wie-

zę jednak, by tacy nauczyciele jeszcze się znaleźli. Dziś każde dziecko na Śląsku wie, że nie losy „demokracji” a losy Polski winny znaleźć się na pierwszym planie, że nie walka z nacjonalizmem, a właśnie wychowanie narodowej dumy i godności, że zbrodnia jest wszelka pacyfistyczna propaganda, gdy cały naród zbroi się moralnie i militarne.

Po co więc drukuje się takie brednie? A bo niestety ciągle na różnych wychowawczych placówkach siedzą, łagodnie mówiąc, dok-

trynerzy demokratyczni, ślepi na to, co dzieje się dookoła, podgryzający jedynie dziś obowiązujące zasady wychowania narodowego. Czas najwyższy by znikli z dziedziny wychowania, by przestali fałszować zgodny chór polski, by wychowanie nasze stało się jednym z najważniejszych instrumentów moralnego zbrojenia. Czas najwyższy, aby wydawnictwa pedagogiczne wskazały na właściwe cele wychowania w chwili obecnej.

(St. G.)

## Sredniowieczne przedstawienie w Krakowskim Barbakanie

W ciągu tegorocznych Dni Krakowa w Barbakanie odbędzie się widowisko wzorowane na dawnych teatrach średniowiecznych.

Na bardzo interesujący program złożą się średniowieczne pieśni, monologi satyryczne i komiczne, akrobacje, tańce mimiczne, pokazy sztuk magicznych i inscenizacje nastrojowych scen.

Całość będzie właściwie teatralnym tryptykiem, na który złożą się: wejście wędrownych komediantów i śpiewaków do Krakowa, następnie pobyt ich w mieście „żyjących kamieniami” i wreszcie pożegnanie miasta. Teksty — układał znanego tłumacza francuskiej farsy o mistrzu Pathelinie — Adama Polewki.

## Międzynarodowa konferencja aeronautyczna obraduje w Krakowie

W salach Ratusza miejskiego w Krakowie rozpoczęły się obrady 40 Międzynarodowej Konferencji Aeronautycznej, która w r. bież. odbywa się po raz pierwszy w Polsce.

W Konferencji biorą udział przedstawiciele Anglii, Belgii, Danii, Holandii, Niemiec, Szwajcarii i Polski oraz obserwator z Norwegii.

Na czele polskiej delegacji stoi mgr. Piątkowski p. o. dyrektora de-

partamentu lotnictwa cywilnego w Ministerstwie Komunikacji.

Zadaniem konferencji jest uregulowanie szeregu zagadnień meteorologicznych, radiowych i celnych, związanych z międzynarodową komunikacją lotniczą. Obecnie odbywają się prace w komisjach fachowych, które potrwają do soboty. W tym dniu odbędzie się plenarne posiedzenie i zakończenie obrad.

## 230 majątków ziemskich wystawilo na licytację Tow. Kred. Ziemskie

Coraz większa ilość majątków ziemskich zostaje wystawiana na

licytację. I tu obserwujemy dziwne zjawisko. Olbrzymią większość tych majątków wystawia na licytację Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, którego zadaniem głównym jest niesienie pomocy ziemiaństwu.

## W 29-tą rocznicę śmierci E. Orzeszkowej

Dn. 18 maja b. r. (czwartek) jako w 29-tą rocznicę śmierci Elizy Orzeszkowej, której znakomitej twórczości renesans dziś przeżywamy, odprawione zostanie na Jej intencję w kościele Dzieciątkła Jezus przy ul. Moniuszki o godz. 10-tej nabożeństwo, urządzone staraniem warszawskiego Towarzystwa im. Elizy Orzeszkowej.

Ostatnio notujemy 230 wypadków takiego „bratobójstwa” tylko na terenie województwa łódzkiego. Majątki te przedstawiają wartość 30 milionów zł. i idą pod młotek ze względu na niesplacenie zaciągniętych kredytów.

## CMENTARZYSKO SAMOCHODÓW



W Ameryce Północnej istnieją specjalne cmentarzyska samochodów, gdzie automobiliści umieszczają swe stare, nie nadające się już do użytku wozy.

## Złóż ofiarę na F.O.N.

# Zaborczość niemiecka jest wieczna

## Kanclerz Bethmann Holweg o Polsce i okrazeniu Niemiec przez Anglię

Podajemy poniżej wyjątki mowy niemieckiego kanclerza Bethmanna Holwega, wygłoszona na tajnym posiedzeniu komisji budżetowej parlamentu w dniu 9 listopada 1916 roku.

Jak panom już poprzednio zaz-

### JASTRZEBIE ZDRÓJ

Perła Uzdrowisk Śląskich NAJSILNIEJ RADCZYNNĄ SOLANKĄ JODO-BROMOWĄ

Kuracje ryczałtowo już od zł. 126.50 „LAZIENKI PARKOWE” (pensjonat z lazienkami) czynne cały rok. Informacji udziela: Dyrekcja Zdrojowa oraz oddziały „PARA”.

naczyłem, jedynie tylko Anglii zawdzięczać należy, iż leje się tyle krwi ludzkiej, że tyle tysięcy dzielnych obywateli niemieckich poległo za ojczyznę niemiecką. Walka ogromna, jaką prowadzimy, wymaga wielkich ofiar i poświęceń. Jeżeli bohaterzy obrońcy nasi zasłaniają Niemcy na wszystkich frontach, jeżeli tam dzień i noc wre nieustanna walka o chwałę imienia niemieckiego, jeżeli żołnierz niemiecki zasypia tylko na jedno oko, drugim wypatrując wroga, — to i dyplomacja niemiecka bacząc na wszystko, też pracuje bez wytchnienia, przy gotującym gruncie dla przyszłego zaszczytnego pokoju.

### OKRAŻENIE

Poprzednio wyjaśniłem już politykę angielską przed wojną w sprawie okrażenia. Pierścieni okrażający Niemcy, którzyby nas zdusił w śmiertelnych uściskach, śnił się wielu mężom angielskim. Wojna ujawniła zaborcze tendencje naszych wrogów. Jeżeli już przed dziesięciu laty Anglia poważnie liczyła się ze sprawą polską, to z chwilą wybuchu wojny był czyniony wyraźny nacisk na Petersburg w tej sprawie. Odezwa wodza rosyjskiego do Polaków była w szerszej mierze dziełem polityki angielskiej. Na tej drodze Anglii nie ustawali, a jakkolwiek związani przymierzem z Rosją, zajmowali stanowisko powściągliwe, to jednak przy każdej sposobności wysuwali konieczność realizacji tej odezwy. — Głównym celem koalicji w obecnej wojnie, to rozbić Niemiec. Do tego celu służyć im może odezwa wodza rosyjskiego jako znakomity punkt. Czyż oderwanie od Prus naszych prowincji wschodnich, nie stałoby się przyczyną upadku Niemiec? Ratować prowincje zagrożone, a jednocześnie wytrącić wroga broń z ręki, nie jest to dzieło epokowe?

### KOLONIZACJA NIEMIECKA

Proklamowanie Polski zapewni

nam uległość Polaków, zapewni nam szczyt w pułkach, pozwoli na wprowadzenie nowych podatków, a wreszcie uprawnii nas w rządzeniu tym krajem. Bo my tylko będziemy rządzili stworzoną Polską, o innej formie ani myśleć nie można. Tereny położone na wschód są naturalnymi terenami pod przyszłą kolonizację, co z pomocą Bożą nam się udać musi. Strach pomyśleć w jakim położeniu znalazłaby się armia niemiecka na wschodzie, gdybyśmy nie ubiegli koalicji. Ludność okupacji niemieckiej na pewno uległaby podszeptom rewolucyjnym.

Prawdopodobnie koniec wojny zmieni kartę Europy na korzyść naszą, lecz terenów polskich w żadnym razie oddać Rosji nie możemy. W Polsce musimy sobie zapewnić panowanie w tej lub innej formie. Poważna część ludności polskiej zbliżona do nas językiem będzie tymi kadrami, pilnie pracującymi dla Niemiec. Pojawili się głosy potępiające stanowisko rządu w prasie polskiej. Gdyby ci opozycyjniści byli na moim miejscu, zrobiliby to samo, bo wiele ten robi, co musi.

### GERMANIZACJA

Są tajemnice państwowe, których nie mogę panom ujawnić, lecz najgoręcej zapewniam, że nigdy Niemcy nie zrzekną się swej historycznej misji na wschodzie. W imię właśnie tej misji proklamowanie Polski było zręcznym manewrem.

Rządy koalicji tutaj właśnie odczuły potęgę dyplomacji niemieckiej. Macie, panowie, możność czytania pism koalicji i neutralnych o tym akcie, — więc najlepiej tam się ujawnia nasz krok w tej sprawie. Zaostrożenie tonu w prasie różnych wrogich nam państw może mieć skutki bardzo poważne. Dzięki tej właśnie robotce dyplomatycznej, milion żołnierzy polskich zwali się na kark koalicji. Samo to, że ocalimy życie milionowi żołnierzy niemieckich, jest argumentem poważnym. Za mało znaczące i słabe uważam te argumenty przeciw proklamowaniu Polski, iż pod naszym bokiem powstanie państwo nowe

### RAKIETY TENISOWE



G. GRABOWSKI W-WA Szpitalna 7 Fachowa naprawa rakiet.

„do którego będą ciążyły różne elementy z naszej granicy wschodniej”.

Moi panowie, po tej strasznej wojnie istnieć będą mogły tylko państwa silne. Zależne od nas małe państwo polskie, o ile się utrzyma na karcie przy pertraktacjach pokojowych, będzie zawsze tak słabe, że mowy być nie może o jakiejś wybitniejszej roli, — wkrótce przyjdzie czas, że Polak zrozumie, iż dla niego pozostaje tylko jedno — zostać obywatel niemieckim z ducha i języka. Podziwiacie panowie, ależ konieczność naszych wojsk, da Bóg, wkrótce uznacie rozumny krok rządu niemieckiego w sprawie polskiej.

Mowa kanclerza Rzeszy wykazuje, że dzisiejszy imperializm

niemiecki, to nie tylko wynik hitlerowskiego ustroju, ale odcieczna zaborczość prusacka.



## DRUSKIENIKI nad NIEMNEM

Państwowy Zakład Zdrojowy SOLANKA. BOROWINA. INHALATORIUM. SOLARIUM.

sezon od 15 maja do 1 października Informacje: Komisja Zdrojowa w Druskienikach. Związek Uzdrowisk Polskich w Warszawie.

## L. O. P. P. zaopatrzy ludność w maski przeciwgazowe

Tak ważna sprawa zaopatrzenia ludności w maski przeciwgazowe, już wkrótce będzie całkowicie rozwiązana. W najbliższym czasie ukaze się w sprzedaży maska przeciwgazowa polskiej konstrukcji „C2”, przeznaczona dla obrony ludności cywilnej przed gazami. Podkreślić trzeba, że maska ta nie ustępuje pod względem swoich wartości znanej już masce wojskowej. Według zgod-

nej opinii fachowców, nowa maska polska jest najwyższego gatunku, jak i jest znany w Europie.

### DWA ROZMIARY

Maska ta produkowana już jest w dwóch rozmiarach: średnio-dużym, odpowiadającym rozmiarom średniej i dużej, dawniej używanych masek „RSC” i malej, odpowiadającej wielkości malej „M” maski „RSC”. Ma-

ska ta więc nadaje się do użytku ludzi dorosłych i dzieci, począwszy od 7 roku życia. Do każdej maski dołączona będzie broszura, zawierająca opis, sposób użycia i przechowywania tej maski.

Rozprowadzeniem masek wśród ludności zajmie się LOPP. Liga bowiem będzie przyjmowała zamówienia i dostarczała maski; osobom zgłaszającym się pojedynczo i kupującym maski dla siebie i swych rodzin; właścicielom domów i mniejszych obiektów zakupującym maski dla organów OPL domów i obiektów oraz instytucjom i osobom, których zamówienia na maski nie będą przekraczały kwoty 5 tys. złotych.

### SPRZEDAŻ W SKLEPACH

Już wkrótce rozpocznie się przyjmowanie zapisów i zamówień we wszystkich ośrodkach sprzedaży LOPP, w zarządkach okręgów, obwodach powiatowych i miejskich. Obecnie w toku są pertraktacje z aptekami, składami aptecznymi i innymi sklepami oraz instytucjami, które zajmą się sprzedażą masek. W każdym takim sklepie, ośrodku lub instytucji wywieszona będą plakaty, wzywające do zapisywania się do zakupu masek.

Nowa polska maska jest nie tylko wysoka gatunkowo, ale jest równocześnie najtańsza w Europie. Można będzie nabyć ją za gotówkę i na raty. W sprzedaży gotówkowej nowa maska kosztuje: dla członków LOPP i ich rodzin 15,75 zł., dla nie-członków 17 zł. W sprzedaży ratalnej: dla członków LOPP — 16 zł., dla nieczłonków — 18 zł. Raty miesięczne wynoszą 2 zł. Maski dostarczone będą po opłaceniu pełnej należności. Zapisujący się na kupno maski, obowiązani jest wpłacić zaliczkę w kwocie 7 zł. Przy odbiorze maski nabywca wpłaci pozostałą należność. Sprzedaż ratalną prowadzi będą wyłącznie ośrodki, biura okręgowe, biura powiatowe oraz miejskie LOPP.

### MASKI PROWIZORYCZNE

Do czasu otrzymania nowej maski ochronę przed gazami zapewni maseczka prowizoryczna, wypełniona miętą węglą aktywnego. Maseczki te już są do nabycia we wszystkich placówkach LOPP w cenie 2,30 zł. Obok maski przeciwgazowej, maseczka ta przyda się w wypadku wy-czerpania pochłaniacza, uszkodzenia maski i t. p.

Nowa maska jest wykonana z gumy i pochłaniacz posiada umocowany od razu przy masce, dzięki czemu nie potrzeba żadnej rury elastycznej, co podrażniałoby koszt maski. Pochłaniacz zawiera węgiel aktywny, a filtr pochłaniacza wykonany jest z bawełny, natryskiwanej azbestem i zatrzymuje wszystkie ciała ciekłe, sterylity i dymy. Próby odbyte z nowymi maskami, dały znakomity wynik.

Andrzej Lubicz

**NIENZAWODNY ŚRODEK do pielęgnowania cery**  
usuwający plamy, wągrz itp., a zarazem udelikatniający i odświeżający cerę — to płyn wschodni

**MIMOSA PERFECTIO**

## Hitlerowcy tracą wpływ w Gdańsku

### Nieudane manifestacje szturmowców (Telefonem od specjalnego wystannika „ABC”)

GDANSK, 17. 5. Zapowiadany z wielkim hukiem i szumem przez radio i przez prasę gdańską przemarsz sztafet hitlerowskich przez miasto całkowicie

**SPALIZ NA PANEWCE.** Wprawdzie około godziny 7 wieczorem wyruszyło ma miasto 5 kompanii S. S., z orkiestrą i sztandarami, jednak

**ULICE GDAŃSKA JAK NA KOMENDĘ WYLUDNILY SIĘ.** Tak, że sztafety S. S. maszerowały przez niemalże całkowicie wyludnione miasto.

Charakterystyczne dla nastrojów gdańskich jest ustosunkowanie się przechodniów do manifestacji partyjnej. Oto kto zdołał zdale spozrzeć maszerujące oddziały, natychmiast skręcał w boczną ulicę lub chował się do bramy, czy wskakiwał do tramwaju, by nie spotkać się oko w oko ze szturmowcami.

W programie poniedziałkowych manifestacji przewidziany był

**PRZEMARSZ SZTAFET**

przez wszystkie większe ulice miasta, przy czym prasa gdańska nawoływała, by Gdańszczanie tłumnie wylegli na ulicę i przyłączyli się do pochodu. W ten sposób starano się wciągnąć jak

największą liczbę cywilnych manifestantów, by dać dowód, że Gdańsk żywiłowo reaguje na wszelkie posunięcia partii.

Przemarsz oddziałów S. S. odbywał się pod hasłem nierozważalnej łączności z Prusami Wschodnimi i wygodnym dla partii hasłem

**ZURUCK ZUM REICH.**

W ciągu dnia atmosfera w Gdańsku była bardzo gorączkowa. Mówiono, że manifestacja partii stanie się

**POCZĄTKIEM KOŃCA,** że zapadną tam decyzje o dalszych zamierzeniach partii.

Tymczasem w południe Polskie Radio nadało w dzienniku komunikat, a raczej głosy prasy, że w razie jakiegokolwiek czepi urzędzenia plebiscytu, czy puczu hitlerowskiego

**POLSKA ZAREAGUJE CZYNNIE**

Treść komunikatu, mimo, że władze gdańskie surowo zabroniły nastawiać radio na Warszawę, przebiegła miasto lotem błyskawicy.

Wiadomość o stanowisku Polski spowodowała, że Gdańszczanie woleli w manifestacjach partyjnych nie brać udziału.

Tak więc oddziały S. S. po sa-

motnym przemarszu udały się pod pomnik Wilhelma Wielkiego, gdzie przedefilowały przed Forsterem i trzema oficerami armii niemieckiej.

Po zakończeniu uroczystości oficjalnych nastąpiło rozwiązanie pochodu w okolicach dworca głównego. Teraz hitlerowcy przemaszzerowali przez miasto grupami po kilka lub kilkanaście osób wznosząc

**OKRZYKI PRZECIWPOLSKIE**

i na cześć Gdańsku — prowincji Wielkiej Rzeszy.

W normalnych warunkach jeszcze przed kilku tygodniami manifestacje takie kończyły się wielkim nieoficjalnym pochodem przez miasto, połączonym z napadami na Polaków i biciem szyb w domach i sklepach polskich. Ponieważ jednak do manifestantów w mundurach nikt się nie przyłączył, S. S-owcy z rzadkimi minami rozeszli się do domów, nie chcąc wszczynać burd, by nie było dowodu, że partia urzędników napady i bieje szyb. W tłumie cywilów takie rzeczy łatwiej uchodzą, gdyż tłumaczą się potem, że nad oburzonym tłumem trudno zapanować.

Poniedziałkowe manifestacje dowiodły, że partia hitlerowska w gwałtowny sposób traci w Gdańsku wpływy.

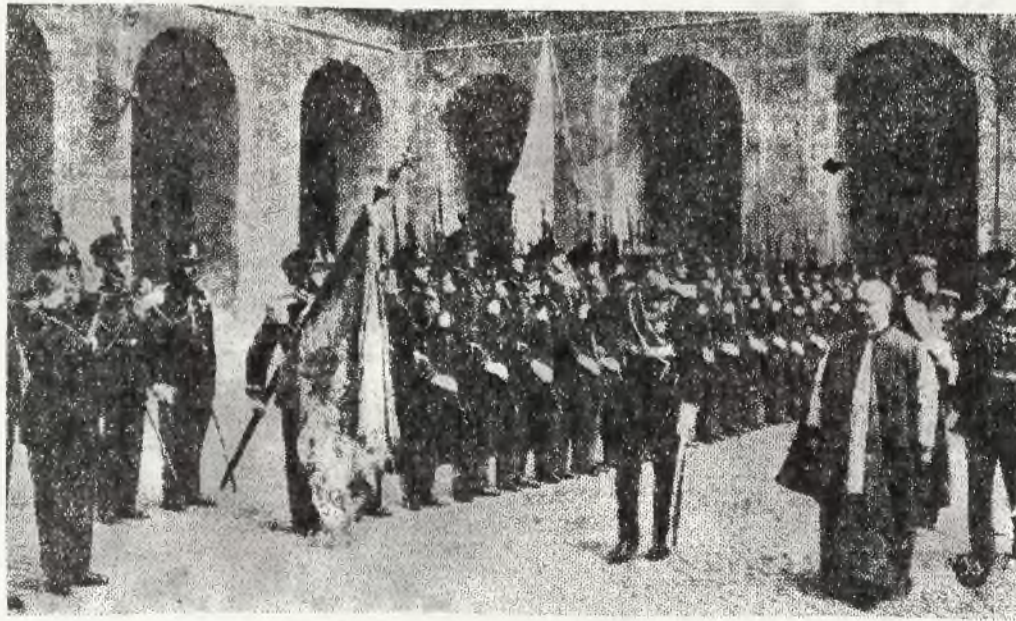
## Zjazd dziennikarzy R. P. odbędzie się 18 i 19 b. m. w Gdyni

W dniach 18-go i 19-go bm. Gdynia po raz pierwszy gościć będzie ogólnopolski zjazd delegatów Związku Dziennikarzy R. P. i Zarząd Główny Związku, który odbędzie w Gdyni swoje doroczne obrady. W zjeździe uczestniczyć będą przedstawiciele całej prasy polskiej. Uczestnicy zjazdu podczas swego 2-dniowego pobytu w Gdyni zwiedzą port, miasto i wybrzeże. Przedstawiciele władz Związku złożą w dniu 18-go i 19 bm. szereg oficjalnych wizyt w Gdyni i Gdańsku.

W obradach organizacji zawodowej prasy polskiej uczestniczyć

będzie oficjalny reprezentant rządu i przedstawiciele władz miejscowych.

## REGENT JUGOSŁAWII W WATYKANIE



Podczas wizyty w Rzymie, regent Jugosławii ks. Paweł w towarzystwie sekretarza stanu kardynała Maglione przed frontem Gwardii papieskiej na dziedzińcu watykańskim.

## Jak powstają kamienie żółciowe

Gdy żółć zostaje wydalana z wątroby leniwie, w pęcherzyku żółciowym zbierają się zbyt wielkie jej zapasy, żółć ulega gęstnieniu, gdyż zawarta w niej woda wysycha w ścianki pęcherzyka i wskutek tego zastój żółci tworzą się w niej osady. Osady te zbijają się w grudki, tak zwany „piasek żółciowy”. Na grudkach osiadają sole, wchodzące normalnie w skład żółci, na nich powstają nowe osady. Grudki wskutek tego stale się powiększają i w ten sposób powstają z nich kamienie żółciowe.

Obecność ich w ustroju powoduje wiele dolegliwości, jak na przykład: ból w bokach i w dołku podsercowym, (gdzie schodzą się żebra), pobolewanie w wątrobie, skłonność do obstrukcji, język obłożony, gorycz i niesmak w ustach, odbijanie gazami, wzdęcie i burczenie w kiszce, uryna ciemna i metna, swędzenie skóry, plamy żółtawe na skórze, bóle i zawroty głowy, podenerwowanie i t. p.

Zaniedbanie kamicy żółciowej jest bardzo niebezpieczne i groźne dla

zdrowia człowieka. Kamienie żółciowe, przebywając przez dłuższy czas w pęcherzyku, drażnią bez przerwy ścianki, wywołują zapalenia pęcherzyka, a czasami mogą prowadzić do owrzodzenia, ropienia i różnych komplikacji.

Osoby chore na kamicy żółciową nie powinny w żadnym wypadku zaniedbywać leczenia się, które polega na usuwaniu złogów żółciowych i zapobieganiu ich powstawaniu.

Wychodząc z zasady, że lepiej jest zapobiegać wszelkim chorobom, niż leczyć się z nich, osoby mające skłonność do cierpień wątroby, powinny zwracać uwagę na działalność tego tak ważnego gruczołu i nie dopuszczać do zastój żółci w wątrobie.

W jaki sposób to można osiągnąć wyjaśniają szczegółowo broszury, które wysyła bezpłatnie Lab. Fizjol. Chemiczne „Cholekinezyna” H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5. Tel. 9.74-96, lub otrzymać je można w każdej aptece lub drogerii.

**Truskawiec ZDROJOWISKO**  
siarczano-solankowe  
Sezon wiosenny od 15 kwietnia „Naftusia” oraz sól gorzka „Barbara” do nabycia w aptekach i drogeriach.

**Radionowa Białość**  
to jedyna prawdziwa białość!

Gospodyni nie wierzy własnym oczom, gdy obok swej bielizny zobaczy pierwszy raz sztukę wypraną w Radionie. Jej bielizna wydaje się szara, choć tyle trudu włożyło w pranie. — Białość radionowa jest czymś wyjątkowym. Bielizna jest idealnie biała, lśni białością radionową.

**Odroczenie kongresu**  
C. K. W. — P. P. S.

C. K. W. P. P. S. postanowił odroczyć zgodnie z życzeniem organizacji partyjnych 25 kongres partii. Nowy termin będzie oznaczony w najbliższym czasie. Natomiast została zwołana do Warszawy Rada Naczelna PPS. na dzień 18 czerwca.

Z Klubu Dyskusyjnego im. L. Poptawskiego

# Katolicka myśl społeczna

Ostatni referat, wygłoszony w ramach cyklu zagadnień opracowanych w Klubie na piątkowych zebraniach ogólnych, ujął bardzo dokładnie cel klubu im. J. L. Poptawskiego: badanie zagadnień związanych z pracą, człowiekiem pracy i kapitałem oraz ustalanie ich wzajemnego stosunku

do siebie. Był to referat kol. W. Martiniego, który mówił o pracy i kapitałe w świetle zasad religii katolickiej.

Niedawna stosunkowo zdobycza naszej publicystyki jest uświadomienie sobie prostego i jasnego faktu, że zasadnicze kłopoty, wahania i rozterki socjalisty oraz koniunkturalne balansowanie naszej lewicy od niewiary w praktyce do kapliczkowego uwielbienia dla „Białego Starca z Watykanu” znalazły wielokrotnie mocne i ostateczne wyjaśnienie w odpowiednich encyklikach papieskich.

Każdy wierzący człowiek, bez względu na to, z jakiej warstwy społecznej się rekrutuje, znajdzie w nich prawdziwy i pewny drogowskaz i nakaz dla swojego sumienia i postępowania w codziennym życiu.

Myśli te rozwija referat w następujących тезach:

„Walka o poprawę bytu jest jawiskiem zdrowym, świadczy o dynamice i żywotności ludzi pracy, którzy zwyrodniali i nieludzki kapitalizm chce przemienić w maszynę, wykonującą mechanicznie funkcję doskonałej żywej siły, służącej do utrzymywania w ciągłym biegu maszyn z żelaza. Jest to więc całkowite zniszczenie godności człowieka i zapoznanie dwoistości natury ludzkiej. Kapitalizm jest potrzebny tylko sprawnie funkcjonujący bezduszny organizm.

Również tezy głoszone przez Marksa i innych przywódców socjalistycznych, walczących rzekomo z

kapitalizmem, nie brały jednak właściwie w obronę godności ludzkiej. Tak samo, jak kapitalizm, jest marksizm doktryną ściśle materialistyczną, uzasadniająca całość dzieł ludzkich przyczynami gospodarczymi.

Życie ludzkie, według marksistów, jest tylko wypadkową sił gospodarczych. Właściwie cała obrona robotników, głoszona w manifestie Marksa i Engelsa, czy w programie erfurckim, streszcza się do propagowania walki klas, która jest właściwym wykładnikiem poglądów socjalistycznych na stosunek pracy do kapitału.

Zagadnienie wzajemnego stosunku pracy i kapitału zajęli się również Kościół w epokowych encyklikach „Rerum Novarum” Leona XIII i „Quadragesimo Anno” Piusa XI, gdzie wielcy Ojcowie Kościoła stwierdzili z całą stanowczością i wyrazistością, że ustrój społeczny, a więc i stosunek pracy do kapitału musi być oparty na zasadach miłości i sprawiedliwości chrześcijańskiej. Nie pomogą datki na ubogich, ani fundacje na rzecz Kościoła, jeżeli w codziennej pracy nie będzie się przestrzegać zasad etyki katolickiej. Praca i kapitał, oba czynniki gospodarstwa, służąc muszą za pracy Bogu”.

Referat kol. Martiniego zamieszczony będzie w całości w czerwcowym numerze miesięcznika „Nowy Ład”.

FELIETON SPORTOWY

**Męczennik sportu**

— Bo to, widzisz pan, panie dzieju, już od szczeniaka takie skłonności mam.

Można powiedzieć z mlekiem wysiałem.

Tylko czasami głowę sobie łamię, z jakiej linii to dziedzictwo sportowe posiadam? Bo to ani ojciec, ani matka...

Mniejsza o to.

Jak już powiedziałem, w latach niedojrzałości, panie dzieju, powołanie sportowe czułem, i można śmiało powiedzieć — męczennikiem sportowym jestem.

Tylko bez śmiechów, panie tego, bez śmiechów!

— Jak to się nazywa, tertarnik, czy jakoś? Nie wiem!

U mnie panie dzieju prawidłowość to grunt.

Nie wiem, to nie powiem!

Więc panie, wysokość pragnęcy na najwyższą czerdanię wzięciem i już rekord zdobywałem, sam czubek, aż tu gałązeczka można powiedzieć cieniuchna, mojej wagi nie trzymająca, pękła panie i moja doczesność brutalnie zetknięta z ziemią została.

Potem w szmaciankę my grał.

Bloto nie błoto, deszcz nie deszcz, my w piłkę nożną szmacianką zaiwniał.

Były darlim. Ojciec najwyższy wymiar kary w polityczność wymierzał. A my furt panie dzieju tego samego. Taki był sportowiec!

Ani bół cielesny, ani żył serca matczynego.

Sport panie dzieju, jak to mówią, gwiazda przewodną, idea, życiową, podstawą bytu ziemskiego był dla mnie.

Teraz czasy się zmieniały.

Żona, panie, to jak u boksera nadwaga. Przegrzywam bez walki.

Tylko na mecze chodzę panie!

Tego mi nikt nie zabroni!

Nawet rodzona żona prawa miała!

Dla mnie każde zawody to przegrzanie ciężkie można powiedzieć.

Czasami to nawet odchoryję.

Chrypkę mam taką, że przez cztery dni nie mogę śmieć ani słowa odpowiedzieć.

Choć i bez chryпки...

No, ale tak honorniej!

Bo to wylumaczenie sportowe jest.

Cóż panie, jak się takie zamknięcie na sercu leżące posiada, żeby się zacięła, panie i cierp dądo.

Męczennikiem sportowym jestem.

T. Morawski.

# Skandal w elektrowni łódzkiej

## Wicedyrektor Rau i pochód 3 maja

**Zakaz udziału pracowników w uroczystości narodowej**

Znana już w Łodzi z drożyzny prądu i pobierania wysokich opłat za energię elektrownia łódzka, a poza tym mocno wyszukująca swych pracowników, dopuściła się wykroczenia, które trudno inaczej nazwać, jak skandalem.

Jak się bowiem dowiadujemy z miarodajnego źródła, wicedyrektor elektrowni łódzkiej inż. Rau zakazał brania udziału swym pracownikom w pochodzie 3-majowym. Istotnie w dniu tym, tak uroczystym dla każdego Polaka — nie widzieliśmy pracowników tego przedsiębiorstwa, którzy w liczbie 700 osób rok rocznie brali udział w pochodzie z własną dobrze zorganizowaną orkiestrą, przysposobieniem wojskowym, drużyną LOPP i t. p.

Sprawa powyższa nabiera jeszcze tyle posnaku, że p. Rau jest prezesem LOPP na terenie elektrowni, oraz członkiem organizacji niepodległościowców. Pracownicy, wśród których jest około 70 niepodległościowców, w dniu tym właśnie chcieli zamianować swe uczucia.

Jak zdołaliśmy ustalić Rau pracuje na stanowisku wicedyrektora elektrowni i pobiera 3.000 złotych pensji miesięcznej plus dodatki. Ostatnio pobral on samej gratyfikacji za rok ubiegły 20 tysięcy złotych. (Przeciw niemu oraz przeciw Tołoczce, który również piastuje stanowisko dyrektora w elektrowni, prokurator prowadzi dochodzenie karne. O wyniku napiszemy).

W związku z opisywanym przez nas skandalem dziś na się odbył walne zebranie pracowników, członków organizacji niepodległościowców, którzy mają skreślić z listy członków Raua i Tołoczke. O przebiegu powyższego zgromadzenia i jego uchwałach napiszemy innym razem.

PRZY OTYŁOŚCI stosuje się ziola D-ra C. Krasnowskiego znak ochr. towar. KAMICINA. Cena pudeł. zł. 2. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

# Drugi syndyk Widzewskiej Manufaktury

W chwili obecnej mianowanych zostało już dwóch syndyków masy upadłościowej „Widzewskiej Manufaktury”. Jak już donosiliśmy jednym syndykiem został p. Zbiewski, radca ambasady polskiej w Londynie, a drugim mianowanym teraz jest dyr. Marian Kandel, b. dyrektor biura surowcowego przy ministerstwie przemysłu i handlu. P. Kandel obejmuje stanowisko dyrektora handlowego.

Pozostaje jeszcze otwarta sprawa obsadzenia stanowiska trzeciego syndyka. Wymieniane tu jest najczęściej nazwisko inż. Wł. Eborowicza, naczelnika wydziału surowców włókienniczych w biurze surowcowym Min. P. i H. Inż. Eborowicz przewidywany jest na dyrektora technicznego „Wimy”, jako najbardziej kompetentny z trzech syndyków w technice włókienniczej. W swoim czasie zresztą pełnił on już obowiązki syndyka „Widzewskiej Manufaktury” w okresie nadzoru sądowego, oraz stał także na czele „Schlösserowskiej Manufaktury” w Ozorkowie.

# ABC sportowe

## Teniści niemieccy w Warszawie

### Dobra forma Henkla

We wtorek rano przybyli pociągiem pospiesznym z Berlina do Warszawy teniści niemieccy, którzy rozegrają w dniach 19—21 spotkanie z Polską o puchar Davisa.

Wśród przybyłych znajdowali się dwaj gracze Henkel i v. Metaxa, oraz kapitan drużyny tenisowej Niemiec dr. Behrens i sekretarz Niem. Zw. Tenisowego p. Gerdes.

P. dr. Behrens oświadczył, że w ciągu dnia dzisiejszego przybędzie do Warszawy trzeci członek ekipy niemieckiej — Roderich Menzel. Przybyli czują się naogół dobrze. Do Warszawy przyjechali prosto z mistrzostw tenisowych Rzeszy w Brunświku, zatrzymując się w Berlinie zaledwie przez dwie godziny.

W Brunświku najlepszą formę zdemontował Henkel, bijąc doskonale tenisistę Goepfertha w trzech setach.

Kontuzja ręki Metaxy, o której donosiliśmy przed kilku dniami, nie przedstawia się groźnie. Przegub prawej ręki jest obandażowany.

Ostatnie skład drużyny niemieckiej przeciwko Polsce nie jest jeszcze ustalony. Wiadome jest napewno jedynie, że w grach pojedynczych wystąpią Henkel i Menzel. Skład pary niemieckiej ustalony zostanie bezpośrednio przed meczem.

## Centralny bieg narodowy odbędzie się 21 maja

Ta gigantyczna, tegoroczna impreza sportowa odbędzie się dnia 21 maja na trasie mierzącej 7000 metrów, wycyzonej na Bielanych pod Warszawą.

W Centralnym Biegu Narodowym uczestniczyć będzie po 15-tu najlepszych zawodników z każdego okręgu, którzy brali udział w okręgowym biegu narodowym — razem 195 biegaczy.

Wszyscy zawodnicy, zakwalifikowani do biegu centralnego obowiązani są startować we własnym ubiorze lekkoatletycznym, tj. pantoflach, spodenkach i koszulce o barwach klubowych lub organizacyjnych.

Zawodnicy winni posiadać aktualne książeczki sportowo-lekarskie, względnie świadectwa lekarskie, które przed biegiem zostaną sprawdzone przez lekarza dyżurnego podczas przeglądu kontrolnego.

Terminem stawienia się wszystkich zawodników do centralnego biegu jest godzina 17-ta dnia 20 maja b. r. Dnia tego obowiązani są oni stawić się w Kościele Obwodowym Przysposobienia Wojskowego Nr. 121, przy ul. Ciepłej Nr. 32 w Warszawie.

## Sokoli jugosłowiańscy w stolicy

### Międzynarodowe zawody sokole

Reprezentacyjna drużyna Sokół Jugosłowiański, mająca rozegrać dnia 18 maja o godz. 2.30 po pol. zawody międzypaństwowe z reprezentacją Polski, wystawioną przez Sokół Polski, przybyła w poniedziałek wieczorem do Warszawy witana na Dworcu Głównym przez licznych przedstawicieli Sokół Polskiego, przedstawicieli poselstwa jugosłowiańskiego i Tow. Polsko - Jugosłowiańskiego.

Tradycyjnym zwyczajem Sokółów, gimnastycy jugosłowiańscy, uważając wychowanie członków swoich do obrony państwa za główny cel wyznaczenia fizycznego rozpoczęli swój pobyt w Polsce od złożenia wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza.

Uroczysty ten akt odbył się we wtorek o godz. 11.30 w obecności władz Sokółstwa Polskiego, oraz przedstawicieli Tow. Polsko - Jugosłowiańskiego.

Drużyna jugosłowiańska przybyła do Polski z Garyża gdzie rozegrała zawody międzypaństwowe z Francją, które skończyły się przewagą zwycięstwa 1-go punktu na korzyść Francji. Skład drużyny jest nadawczyją Henny, gdyż zamiast 8-miu zawodników przyjechało 12, aby do zawodów wystawić tych, którzy będą w najlepszej kondycji.

# RADIO

**CZWARTEK**

7.15 Piosn. „Kto się w opiekę” 7.20 Koncert poranny 8.00 Dziennik 8.15 Koncert orkiestry wojskowej pułku „Dzieli Łódź” 8.30 Transmisja nabożeństwa z Kościoła św. Krzyża Ks. Misjonarzy w Warszawie 10.30 Muzyka (płyty) 11.57 **12.05 Porannej symfonicznej Wyk. Orkiestra Symfoniczna pod dyr. Hardułki 13.00 „Stanisław Brzozowski czyli sumienie intelektualne” — szkic dr. Kuzniecowa 13.15 Muzyka obładowa 14.45 Audycja dla dzieci: Piosenki wykł. Słosty Burskie 15.00 Audycja dla wst. 16.30 Palestrina: Missa Papae Marcella — fragmenty 16.55 „Dobry sąsiad” — humoryst. Kuth 17.20 Repertuar Gormickiego z Walnego Zjazdu Dziennikarzy R. P. 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie 18.45 Mozart (płyty) 20.25 Dziennik Sport 21.00 „Wesoła Syrena” Ginczanki i Nowickiego 21.40 Muzyka taneczna 22.58 Komunikat szybocowy 23.00 Dziennik 23.05 Koncert w wykonaniu Orkiestry i Chóru P. R. pod dyr. Nowowiejskiego Kierownik Chóru — Nawrot**

**NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:**

16.55 Utwory klawetowe — Czosnowski 17.10 Natschewa śpiewa ludowe pieśni bułgarskie 18.30 „Dylizans” — komedia Al. Fredry 21.15 Ludwik v. Beethoven: Serenada na flet, skrzypce i altówkę 21.40 Książka Kłiwieckiego pt. „Adam Sapieha” omówi B. Pawłowski 21.55 „Tępcychno — na usługach dyplomacji” — audycja w oprac. Głowickiego 22.55 Przegąd prasy 22.58 Komunikat szybocowy 23.00 Dziennik

**WARSZAWA II**

14.30 „Dueli fortepianowe i wokalne” — koncert popularny (płyty) 15.30 Na skrzypcach gra Jaworski 16.02 Muzyka lekka i taneczna (płyty) 21.05 Koncerty brandenburskie Bacha (płyty) 21.55 Źródło charakterologii — odczyt, wygł. dr. Dąbska 2.15 „Zrehabilitowana kompozycja” (Koncert skrzypcowy Schumann) — pogadanka Strömengera 23.00 Muzyka lekka w wyk. Orkiestry Opery Królowskiej pod dyr. Fridla Transmisja z Budapesztu

**PROGRAM AUDYCJI POLSKICH STACJI KRÓTKOFALOWYCH**

20.00 Dziennik 20.15 Kronika dzwiewkowa 20.25 śpiewa Janina Huupertowa 0.05 Kaupé — śpiew 0.45 Dziennik 1.00 Pogadanka aktualna 1.03 Muzyka ludowa 1.50 Co przyniosła poczta z oceanu? 1.55 Muzyka podhalaska St. Miernickiego 2.10 Kapela Wieleśka J. Gnatowskiego

**PIĄTEK, 19 MAJA**

6.30 Piosn. „Kiedy ranne wstają zorze” 6.55 Gimnastyka 6.50 Muzyka (płyty) 7.00 Dziennik 7.15 Muzyka (płyty) 8.00 Audycja dla szkół 11.00 „Oleandry” — reportaż historyczny w oprac. kpt. Meissnera 11.25 Muzyka (płyty) 11.30 Audycja dla poborowców 11.37 Hejnał 12.05 Audycja południowa

**STACJE KRÓTKOFALOWE**

20.00 Dziennik 20.15 J. Przybowski — wiodoreczka, Z. Piotrowski — tenor 0.05 W rytmie marsza 0.25 „Uczmy się polskiej pieśni” 0.45 Dziennik 1.05 Piosn. o matce wykona Cizyńska 1.00 „Wiersze o matce” 1.20 Trójka instrumentalna Polskiego Radia 2.00 Wiadome odwołany — reportaż 2.10 Wesoła Kapela F. Kowalczyka

**NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH**

**GIEŁDA PIENIEŻNA**

Dewizy: Amsterdam 286.00; Bruksela 90.70; Helsinki 11.00; Kopenhaga 111.25; Londyn 24.92; Nowy Jork (kabel) 5.31 i 7/8; Paryż 14.10; Sztokholm 128.40; Zurych 119.70.

Pozyczki: 3 proc. prem. inwest. 1 em. 79.00, II em. 80.50; 3 proc. poz. prem. inwest. seria I em. 82.50, II em. 83.50; dolarówka 39.25; 4 proc. konsolidacyjna (większe) 61.50, (drobne) 61.00; 4 i pół proc. wewnętrzna państw. 60.50; 5 proc. konwersyjna 65.00.

Listy zastawne: 4 i pół proc. ziemskie seria V 57.50 — 57.00; 5 proc. Warszawy 68.50; 5 i pół proc. Warszawy (1938) 68.00; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 68.75 — 68.00 — 66.50 (po 1.000) 67.00; 5 proc. Łodzi (1933 r.) 58.50.

Akcje: Bank Polski 110.00; Wę-

gieł 35.00; Lilpop 88.50 — 89.75; Modrzejów 20.00; Ostrowiec 80.00 — 81.00; Starachowice 56.50; Zieloniewski 66.00 — 65.50; Żyrardów 54.00; Haberbush 63.00.

**GIEŁDA ZBOŻOWA**

Pszonica jednolitą 23.50 — 24.00; żyto 15.50 — 15.75; jęczmień 18.50 — 18.75; owies 1 17.25 — 17.75; gryka 21.75 — 22.25; rzepak oz. 58.00 — 59.00; wyka 23.50 — 24.50; groch polny 28.00 — 30.00, koniczyzna b. 310 — 330; mąka pszenna gal 1 37.00 — 40.00; gat. II 32.00 — 33.50; żytnia gat. I 25.50 — 26.00, żytnia razowa 20.75 — 21.25; otręby pszenne grubsze 13.75 — 14.25; średnie 12.75 — 13.25; miakki 12.75 — 13.25; makuchy: łniane 25.50 — 26.00; makuchy rzepakowe 13.50 — 14.00; słoma pras. żytnia 4.00 — 4.50; siano prasowane 9.00 — 9.50.

**WYŚCIGI W ŁODZI**

**Zapisy na dziś**

GON. 1. Nagr. 800 zł. Przeszkody. Dla 4 i 1. st. koni Dyst. 3200 m: Toreador CWK, Rodin T. Rybickiego, Ottawa T. Rybickiego.

GON. 2. Nagr. 800 zł. Dla 4 i 1. st. koni Dyst. 1600 m: Honwed H. Herlanda, Thaiti M. Gawłowicz, Tęczy M. Jackowskiej.

GON. 3. Nagr. 1.500 zł dla 3 i 1. og. i kl. Dyst. 2100 m: Pierreite J. Bruscha, Odwet II st. Podhalanka, Athos i Zejla M. Stokowskiej.

GON. 4. Nagr. 900 zł dla 4 i 1. st. koni, Dyst. 2400 m: Mimosza IV M. Stokowskiej, Sep J. Bukowskiego, Katorżnik T. Grabowskiej, Ommasan M. Gawłowicz.

GON. 5. Nagr. 900 zł dla 3 i 1. koni Dyst. 2100 m: Iwa II Fr. Wójcika, Samum II K. i S. Enderów, Saragossa T. Kotlarewskiej, Eliminator K. Wodzińskiego, Partyzant F. Szanińskiego.

GON. 6. Nagr. 1000 zł dla 4 i 1. st. koni, Dyst. 1600 m: La Veine A. hr. Rostworowski, Elf K. Wodzińskiego, Bidermajer Litewskiego i Mikke, Wilia A. Matuszewska, Rubezhall I. Andrycz, Korona T. Kotlarewskiej, Muza II T. Peretiakowicza, Rusalka K. i S. Enderów.

GON. 7. Nagr. 800 zł dla 3 i 1. koni Dyst. 2100 m: Farnesina K. Zieleńskiego, Padwana St. Szwarcsztajn, Pleine de charme M. Gawłowicz, Sorbet J. Petrycha, Jasna Pani M. Bronikowskiej, Parafraza T. Płoszajskiej, Akbar st. Wierzbno, Parabola st. Krasne, Szrapnel L. Bukowieckiego, Eleonora K. Wodzińskiego, Odwet II st. Podhalanka.

GON. 8. Nagr. 1200 zł dla 4 i 1. st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Cacko II T. Płoszajskiej, Elf K. Wodzińskiego, Nelly Agnes F. Wójcika, Pirandello J. Boryckiego, Fenszak i Kłuznik T. Peretiakowicza, Parnar Litewskiego i Mikke.

# Gen. Franco o drogach nowej Hiszpanii

## Odbudowa imperium hiszpańskiego

### Zagadnienia żydowskiego niema, ale...

RZYM, 16. 5. „Popolo d'Italia“ zamieszcza wywiad swego współpracownika z gen. Franco. Na wstępie gen. Franco oświadczył, że w dziedzinie wojskowej, morskiej i powietrznej Hiszpania prowadzi będzie politykę, odpowiadającą możliwościom ekonomicznym kraju, uwzględniając gwarancje integralności terytorium narodowego.



Gen. Franco w karykaturze

Nie uważam za potrzebne — mówił dalej gen. Franco — jeszcze raz podkreślać nasze dobre uczucia wobec wszystkich innych narodów. Dla Hiszpanii pragniemy pokoju, lecz najbardziej pewną gwarancją tego pokoju jest silna i potężna armia. W zakresie polityki imperialnej w Hiszpanii — mówił gen. Franco — pragniemy, aby głos Hiszpanki znajdował taki sam odzew jak dawniej. Pragniemy, by Hiszpania ponownie podjęła swą misję cywilizacyjną, którą musiała przerwać na czas krucjaty przeciwko bolszewizmowi. Jednakże nie powinno to alarmować nikogo. Utrzymamy imperium w walce bez rozlewu krwi

i zawsze bronie będziemy cywilizacji śródziemnomorskiej.

Mówiąc o sprawach polityki wewnętrznej gen. Franco oświadczył, że Hiszpania zrywa z całą swą przeszłością polityczną. I nie wystawi się na te niebezpieczeństwa, które dziś trapią świat. — Wszystkie instytucje, poddane będą najwyższym interesom narodowym „w ramach zorganizowanej demokracji“. Wszystko podporządkowane będzie najwyższym interesom Hiszpanii.

Odpowiadając na pytanie dziennikarza, gen. Franco oświadczył, iż w Hiszpanii obecnej nie ma zagadnienia żydowskiego, a żydzi, którzy w swoim czasie przyjęli katolicyzm, są fanatykami religijnymi, jednakże „krew pozostaje“, gdyż wśród ofiar poległych za sprawę narodową, przynajmniej w pierwszym okresie, nie ma Hiszpanów pochodzenia żydowskiego.

Dalej gen. Franco podkreślił zainteresowania Hiszpanii w Maroku i stwierdził, że Marokańczycy kochają Hiszpanię i odwrotnie Hiszpania kocha tych wielkich i lojalnych bojowników. Hiszpania ma przyszłość w Maroku.

W zakończeniu wywiadu generalissimus uwypuklił znaczenie przyjaźni włosko - hiszpańskiej, podkreślając konieczność rozwoju wzajemnych stosunków gospodarczych pomiędzy obu krajami.

## Rokowania o pożyczkę dla Hiszpanii prowadzone są w Paryżu

PARYŻ, 16. 5. Pobyt van Zeelanda w Paryżu, według informacji agencji Reutersa, jest związany z rozmowami w sprawie pożyczki hiszpańskiej. Rozmowy te toczą się z przedstawicielami banków holenderskich, szwajcarskich, belgijskich i brytyjskich.

Mają one charakter rozmów wstępnych. Przede wszystkim zależy na sprezykowaniu gwarancji, jakie może ofiarować Hiszpania.

Chociaż w kołach oficjalnych zaprzeczano wczoraj pogłoskom, o pożyczce hiszpańskiej na rynku francuskim, w kołach finansowych zamierzają, iż zaprzeczenia te nie przesadzają jednak tego, co może nastąpić w przyszłości.

dają jednak tego, co może nastąpić w przyszłości.

# Z.S.R.R. chce wojny powszechnej

## Wystąpienie b. premiera Tardieu

### przeciwko paktowi francusko-angielsko-sowieckiemu

PARYŻ, 16. 5. Znany polityk francuski, b. premier Tardieu, wystąpił na łamach tygodnika „Gringoire“ przeciwko zamierzonemu zawarciu paktu wzajemnej pomocy między Francją, Anglią a Sowiecami. Dymisja kom. Litwino-

wa nie świadczy zdaniem Tardieu o zmianie orientacji polityki zagranicznej.

Rząd sowiecki, który prowadzi politykę kominternu, dąży przede wszystkim do wywołania rewolucji światowej i chętnie widział-

jest skierowane, zanim Rzesza nie będzie zmuszona dla ratowania swego gospodarstwa oraz dla zapewnienia środków do życia swemu narodowi włączyć się znowu do gospodarstwa światowego przy pomocy takich metod oraz w takim rozmiarze, że nie będzie to z pewnością na rękę innym państwom.

„Völkischer Beobachter“ pisze w korespondencji z Wiednia, że „przez 4 dni rozbrzmiewać będzie z Wiednia z namiętną stanowczością wołanie o zwrot kolonii niemieckich. Wołanie to rozejdzie się po całym świecie“.

## Złóż ofiarę na F.O.N.

# „12.000 fortów linii Zygfryda

### stanowi nieprzebytą zaporę”

## Uspakajanie społeczeństwa niemieckiego przez prasę

BERLIN, 16. 5. Korzystając z okazji referowania dalszego przebiegu lustracji „linii Siegfrieda“ przez kanclerza Hitlera, prasa niemiecka kontynuuje energiczną swą akcję propagandową, mającą na celu wykazania własnemu społeczeństwu „niezwykłość“

Niemiec na polu wojskowym. Dzienniki zamieszczają obszernie i dokładne opisy systemu fortyfikacji zachodnich, popularnie znanych pod nazwą „linii Siegfrieda“ względnie „waju zachodniego“, pisząc, że stanowi ona na zachodzie zaporę nie do przebycia.

Z publikacji niemieckich wynika, że „linia Siegfrieda“ składa się z 12.000 samoistnych fortów, stanowiących równocześnie łącznie organiczną całość systemów fortyfikacji. Z wynurzeń prasy niemieckiej wynika, że przy budowie fortyfikacji zaangażowanych było 250.000 robotników t. zw. organizacji Todt'a, 85.000 żołnierzy zorganizowanych w 13 sztabach fortecznych oraz 100.000 członków służby pracy. Ponadto niema dywizji niemieckiej — twierdzi prasa — któreby nie pomagały przez 3-4 tygodnie przy budowie tych fortyfikacji.

„Angriff“ nazywa „linię Siegfrieda“ czterokrotnym symbolem: 1) „linia Siegfrieda“ gwarantuje Rzeszy niezwykłość militarną i to w dodatku na obszarze, który jeszcze przed kilku laty był zdemobilizowany i tym samym dostępny dla każdej agresji. 2) Jest ona gwarantem pokoju i 3) symbolem nierozwrotności wewnętrznej - politycznej narodu niemieckiego. 4) Podróż inspekcyjna kanclerza oznacza, że pod jego kierownictwem naród niemiecki może w spokoju oddawać się swej pracy. W końcu dziennik oznacza, że naród niemiecki „może być dumny z każdej zapory terenowej“.

W kołach obserwatorów zagranicznych w Berlinie komentują z zainteresowaniem nagły zapal propagandy niemieckiej do „ujawniania tajemnic wojskowych“ i rozrzutnego szafowania „gigantycznymi“ cyframi. W kołach tych panuje poza tym opinia, że publi-

kacje te obliczone są wyłącznie na użytek wewnętrzny.

W każdym razie nagła propaganda wojskowa Rzeszy uważana jest za symptom, że zaniepokojenie i brak poczucia pewności społeczeństwa niemieckiego pod wpływem ostatnich wydarzeń politycznych osiągnąć musiały dość wysoki stopień natężenia.

by wojnę powszechną, która może przyczynić się do zwycięstwa komunizmu w wielu krajach. Jedno cześnie Sowiety pragną trzymać się jak najdalej na uboczu i zdecydować się na wzięcie udziału w konflikcie zbrojnym dopiero, gdy szanse państw demokratycznych wzrosną tak dalece, że zwycięstwo będzie pewne.

Znakomity francuski mąż stanu przypomina, że pomimo francusko - sowieckiego paktu wzajemnej pomocy, Sowiety nie zerwały układu w Rapallo, zawartego z Niemcami w 1922 r. oraz odnowiły go w 1926 r. i 1933 po dojściu do władzy rządu narodowo - socjalistycznego. Poza tym należy pamiętać o doświadczeniach wojny światowej, a przede wszystkim o pokoju zawartym przez bolszewików w Brześciu w r. 1918. Dzięki bolszewizmowi Rosja stała się państwem o ograniczonych interesach i straciła wiele na wartości jako ewentualny sojusznik mocarstw zachodnich na wypadek wojny europejskiej.

## Kulisy apelu Roosevelta

# Niemcy „ofiarowały“ Hongkong i Indochiny

## wzajemnie za pomoc japońską

WASZYNGTON, 16. 5. W kołach poinformowanych twierdzą, że znany apel prez. Roosevelta skierowany w dn. 12 kwietnia br. do kancl. Hitlera i Mussoliniego

był umotywowany tym, że w dn. 10. 4. rząd niemiecki przedłożył rządowi japońskiemu propozycję zawarcia przymierza wojskowego. Według krążących pogło-

sek Niemcy miały obiecać Japonii Indochiny oraz inne posiadłości francuskie i angielskie jak Hongkong na Dalekim Wschodzie, wzajemnie za wysłanie części floty japońskiej na Morze Śródziemne. Koła wojskowe Japonii wypowiedziały się na ogół przychylnie na projekt niemiecki, natomiast wpływowe czynniki rządowe zajęły stanowisko wrogie.

Prez. Roosevelt otrzymałszy wiadomość o rokowaniach japońsko - niemieckich i obawiając się, że dalsze wypadki potoczą się w szybkim tempie, powziął decyzję natchmiastowego wysłania znacznej części amerykańskiej floty wojennej na Ocean Spokojny oraz skierował swój apel do Mussoliniego i Hitlera. W dn. 21 kwietnia min. v. Ribbentrop miał przedstawić nową propozycję ambasadorowi japońskiemu. Niemcy zaproponowały Japonii posiadłości angielskie i francuskie na Dalekim Wschodzie oraz hegemonię w Chinach pod warunkiem wyrażenia zgody na zajęcie Indii Holenderskich przez Niemcy. Nowe propozycje niemieckie nie wspominały wcale o wysłaniu floty japońskiej na Morze Śródziemne.

Rząd w Tokio odrzucił nowy plan niemiecki, oświadczając, że Japonia mogłaby zawrzeć z Niemcami sojusz wojskowy o charakterze obronnym na wypadek agresji ze strony ZSRR.

## Na obu osiach

# Rozmowy ministrów

### Ciano w Berlinie, Halifax w Paryżu

BERLIN, 16. 5. Ze strony urzędowej potwierdza się wiadomość, że dn. 21 bm. przybywa do Berlina min. hr. Ciano.

W czasie pobytu ministra Ciano sfinalizowany ma być układ polityczno - wojskowy włosko - niemiecki. Minister Ciano ma go pod-

pisać w imieniu rządu włoskiego. PARYŻ, 16. 5. W najbliższą sobotę o godz. 16-ej przybędzie do Paryża minister spraw zagranicznych Anglii, lord Halifax.

O godzinie 17-ej rozpoczyna się rozmowy francusko-angielskie, po święconie rokowań z ZSRR.

## Ratyfikacja traktatu handlowego z Sowiecami

### O uczczenie pamięci marsz. Sławka

We wtorek przed południem odbyło się posiedzenie Sejmu. Przed przystąpieniem do obrad wywiązał się krótki, ale bardzo znamienity dialog pomiędzy gen. Żeligowskim a p. marsz. Makowskim.

Pos. Żeligowski: — Proszę o głos.  
Marszałek: — W jakiej sprawie?

Pos. Żeligowski: — W sprawie uczczenia pamięci b. marszałka Sejmu, Walerego Sławka.

Marszałek: — Tego dziś nie mamy na porządku dziennym. mo że pan będzie łaskaw zgłosić odpowiedni wniosek to go umieszczyć na porządku dziennym.

Gen. Żeligowski wniosek taki istotnie natychmiast zgłosił. Brzmi on:

„Wnoszę, aby Sejm uczcił pamięć b. marszałka Sejmu, ś. p. Wa-

lerego Sławka przez powstanie i 1-minutowe milczenie.

Następnie wszystkie ustawy będące na porządku dziennym przyjęto bez dyskusji.

Uchwalono dwie ustawy o kredytach dodatkowych na ogólną sumę 12 mln. zł. oraz ratyfikować kilka umów zagranicznych. Najważniejszą z nich była ustawa ratyfikująca układ handlowy z Sowiecami.

Umowa handlowa podpisana w Moskwie w lutym b. r. jest pierwszym układem regulującym w sposób trwały podstawy wzajemnych obrotów towarowych. Podpisany układ handlowy umożliwia znaczne zwiększenie obrotu towarowego oraz zrównoważenie go przez co istniejące w ostatnich latach saldo ujemne zostanie zlikwidowane.

Termin następnego posiedzenia Sejmu nie został wyznaczony.

REDAKCJA: Warszawa Al Jerozolimskie 121 Telefon 666-62 (sekretariat 666-99 (ogólny))  
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m 1 - i pietro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel 224-40 Kierownictwo biura. kasa. buchalteria 224-50 Prenumerata tel 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2 Konto P K O Nr 23 400  
Skrytka Poczтовая 145. Adres telegraficzny: ABC Warszawa Oddział Praski Administracji Białostocka 20 tel 100505 czynny godz. 1-20  
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź Piotrkowska 92 tel 278-48 Biuro czynne w godz. 9-19 Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek - Cyganki 34, tel 135. Kalisz, Rzeźnicza 4, tel 477. Katowice - ul. Starowiejska 3  
PRENUMERATA: miesięczna (z odniesieniem do domu) i na orowanie (z 230 miesięcznie; wydanie B wraz z premią) zł. 3,30 miesięcznie. Za granicą zł. 4,00 Wyd. B (z premią książkową) 6,50  
Za zwrot nadestanych, a nie zamówionych reklamów redakcja nie odpowiada

**Ceny ogłoszeń:** za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie - 1 zł., w tekście - 3 zł., lekarskie 30 gr Drobne po 20 gr za wyraz. duże utyry w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy. tłusty druk - podwójnie Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N), a komunikaty - wyjaśnienia cyfrą (K). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m 1, i pietro Biuro czynne od godz 9 rano do 4 po poł. Tel 224-40.

Redaktorzy działów: Jan Korolec - publicystyka polityczna, Jan Wyszynski - dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szepterlich - dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek - informacje i depesze nocne, Andrzej Płodowski - dział provincialny, sportowy i akademicki, Witold Domański - dział kulturalny, Tadeusz Zakliczewicz - kierownik działu ogłoszeń.